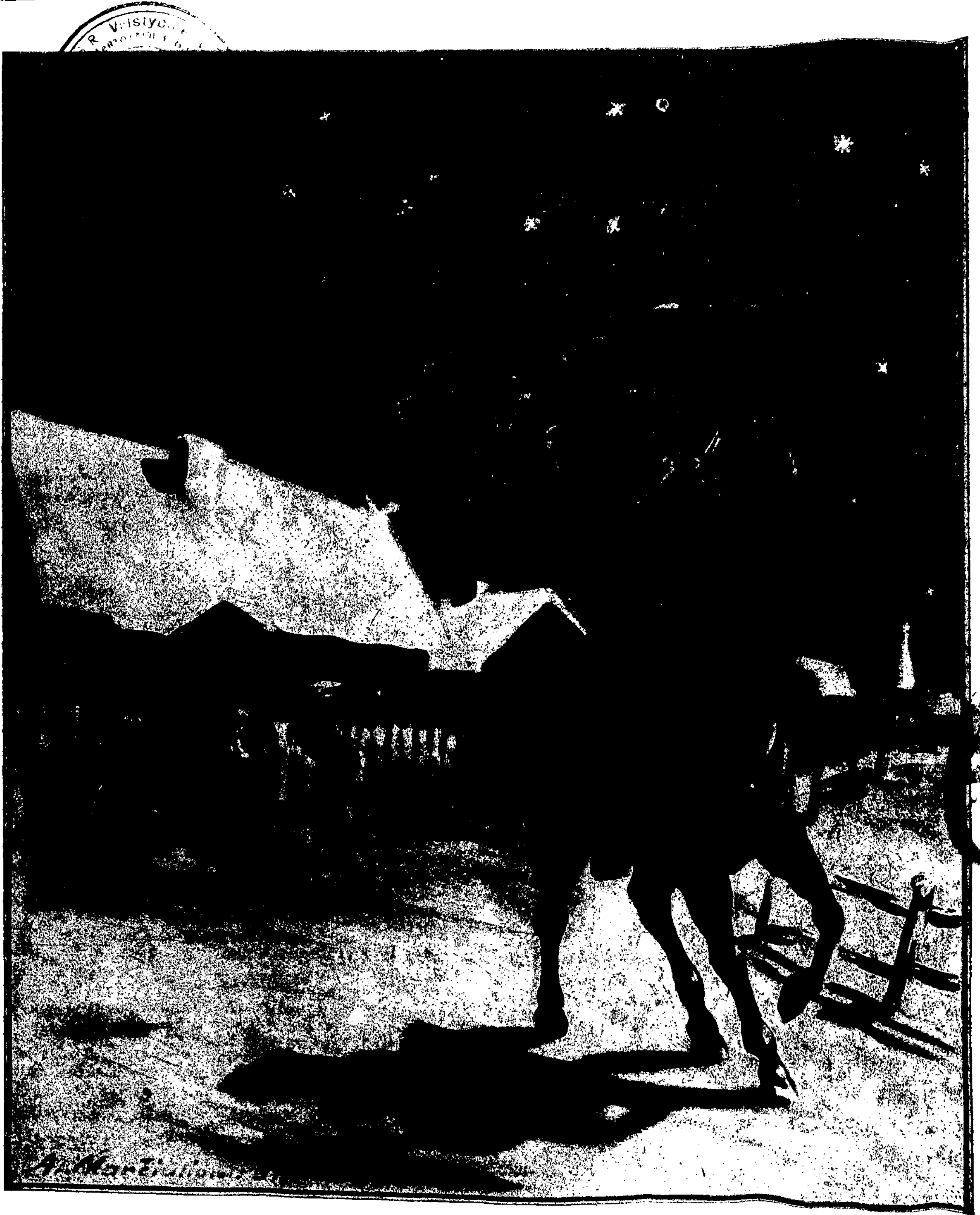

KARYS

Kaina 30 ct.

Nr. 18

Sudieu, matušė!

Politikos apžvalga

VOKIETIJA NENORI GARANTUOTI PABALTĪO VALSTYBIŲ NEPRIKLAUSOMYBĖS

Šiomis dienomis Sovietų Rusijos užsienių reikalų komisaras Litvinovas kreipėsi į vokiečių pasiuntinį Maskvoje Nadolny siūlydamas, kad taikai rytų Europoj sustiprinti Sovietų Rusija ir Vokietija pasirašytų protokolą, kuriuo abidvi valstybės pasižadėtų savo politikoj atsižvelgti į Pabaltijo valstybes ir palaikytų jų neliečiamybę. Vokiečių pasiuntinys atsakė vokiečių vyriausybės vardu, kad Vokietija atmeta Sovietų Rusijos pasiūlymą tokios rūšies protokolą pasirašyti. Vokietijos atmetimo motyvai yra neįtikiną ir buvo duoti tik dėl mandagumo. Litvinovas pareiškė, kad jis nuoširdžiai apgailestauja šio pasiūlymo atmetimą ir kad, nepaisant to, Sovietų Rusijos vyriausybė liekasi prie savo nusistatymo atsižvelgti į Pabaltijo valstybių reikalus ir susilaikyti nuo bet kurių veiksmų, kurie galėtų tiesioginiai arba net netiesioginiai pakenkti Pabaltijo valstybėms. Be to, Litvinovas pareiškė, kad šio pasiūlymo priėmimas būtų galėjęs atstatyti suirusius pasitikėjimo santykius tarp Vokietijos ir Sovietų Rusijos, tačiau dabar klausimas vėl lieka atviras.

Čia visiems aišku, kad iš Vokietijos pusės buvo bloga valia, nes pagal Litvinovo pasiūlymą kiekviena pasirašiusi valstybė turi atsakyti tikrai už savo veiksmus, o Vokietija tai neapsiėmė. Kitaip kalbant, Vokietija nesiima atsakomybės už savo veiksmus rytų Europoj. Tai yra mums ir kitoms Pabaltijo valstybėms žinotina. Pabaltijo valstybės, turėdamos tokį kaimyną, turi būti nuolat sargyboje.

TAUTŲ SAJUNGOS ATSTOVAI KAUNE

Balandžio 27 d. į Kauną atvyko du Tautų Sąjungos atstovai, kurie užima Tautų Sąjungos aparate labai svarbias vietas. Atvyko generalinis pasekretorius (generalinio sekretoriaus pavaduotojas) ir vienas iš vyriausių sekretoriato darbuotojų. Šia proga spauda nurodo, kad Lietuvos santykiai su Tautų Sąjunga per visą mūsų nepriklausomybės laiką buvo normalūs ir glaudūs. Lietuva turėjo dažniau, negu kitos valstybės, sueiti į santykius su Tautų Sąjunga tiek Vilniaus reikalu, tiek dėl Klaipėdos krašto konvencijos priežiūros. Ir šiandien Lietuva bendradarbiauja su Tautų Sąjunga. Todėl atvykstantieji svečiai mūsų vyriausybės ir visuomenės buvo nuoširdžiai priimti.

LIETUVA NORI BENDRADARBIAUTI SU KITOMIS PABALTĪO VALSTYBĖMIS

Šiomis dienomis Lietuvos vyriausybė per savo atstovus Pabaltijo valstybių sostinėse įteikė visų Pabaltijo valstybių vyriausybėms memorandumus dėl Pabaltijo valstybių bendradarbiavimo. Mūsų vyriausybė šiame memorandume pabrėžė Lietuvos nusistatymą dėl Pabaltijo valstybių bendradarbiavimo ir solidarumo.

PRANCŪZŲ UŽSIENIŲ REIKALŲ MINISTERIS LENKIJOJ

Šiomis dienomis prancūzų užsienių reikalų ministeris Barthou buvo atvykęs į Lenkiją ir lankėsi Varšuvoje ir Krokovoje. Barthou atsilankymas Lenkijoje laikomas labai svarbiu politikos įvykiu. Mat, po lenkų-vokiečių susitarimo prancūzai bijo, kad vokiečiai visiškai nepatrauktų jų seną bičiulį — Lenkiją į savo pusę ir todėl dabar pats Barthou atvyko lenkų-prancūzų draugingiems santykiams atstatyti. Ar pavyko šioji kelionė? — tai klausimas, į kurį visas pasaulis kreipia dėmesį. Formaliai kelionė pavyko, nes per pasitarimus buvo pabrėžta iš abiejų pusių, kad niekas nesuardė lenkų-prancūzų draugingų santykių ir jie lieka tie patys, kurie buvo tuoj po didžiojo karo ir iki paskutiniųjų laikų. Tačiau iš esmės galima buvo nujauti, kad tai ne visai taip, kad lenkai stengiasi pamažu atsipalaidoti prancūzų globos ir vesti savarankišką politiką kita linkme (ar toji linkmė lenkams tinka — tai kitas reikalas).

Mirus

dr. GANUSEVIČIUI,

1919 m. gydžiusiam mūsų karius, kovojusius su bolševikais, reiškia užuojautą jo šeimai.

**Karo Sanitarijos
Valdyba**

MILŽINIŠKAS AMERIKOS KARO LAIVYNAS

Amerikos Jungtinėse Valstybėse neseniai buvo karo laivyno manevrai. Pasirodė, kad Amerika turi nuostabiai stiprų ir gerai aprūpintą karo laivyną. Per 47 valandas perplaukė Panamos kanalą 111 karo laivų. Tai padaryta pabandyti, ar galima trumpu laiku visus karo laivus perkelti iš Atlanto į Pasifiką (kur Japonija).

LIETUVOS VENGRIJOS SANTYKIAI

Šiomis dienomis mūsų pasiuntinys Berlyne dr. Šaulys lankėsi Budapešte (Vengrijos sostinė) ir buvo priimtas regento, ministerio pirmininko ir užsienių reikalų ministerio. Tarėsi dėl Lietuvos — Vengrijos ekonominių santykių.

LIETUVOS — ESTIJOS PREKYBOS SUTARTIS

Lietuvos Estijos prekybos sutartis, kuri buvo sudaryta šių metų sausio mėn. 13 d., jau yra abiejų vyriausybių patvirtinta ir balandžio 26 d. buvo pasikeista ratifikacijos (patvirtinimo) dokumentais.

SOVIETŲ RUSIJA STOJA Į TAUTŲ SAJUNGA

Dėl Sovietų Rusijos įstojimo į Tautų Sąjungą jau seniai eina derybos, tačiau paskiausiai dalykas pribrendo. Dabar spauda jau rašo, kad derybos šiuo reikalu pagreitintos ir įstojimas įvyks artimiausiu laiku. Mažosios Santarvės valstybės prieš tai pripažins Sovietų Rusiją de jure. Taip pat ir Šveicarija, kuri visą laiką priešinosi dėl Sovietų Rusijos priėmimo į Tautų Sąjungą, dabar sutinka tam žygiui. Manoma, kad šiuo reikalu tarsis su Pabaltijo valstybių vyriausybėmis Tautų Sąjungos atstovai, kurie dabar vieši Pabaltijo valstybėse.

VOKIEČIAI REIKALAUJA KOLONIJŲ

Žymus anglų laikraštis „Sunday Chronicle“ šiomis dienomis paskelbė vokiečių vicekanclerio von Papeno straipsnį apie vokiečių kolonijų sugrąžinimą. Jis nurodo, kad vokiečiams būtina reikalinga turėti kolonijų ir todėl turi būti reviduotos pokarinės sutartys, pagal kurias atimtos vokiečiams kolonijos. Straipsnis rašytas griežto reikalavimo tonu ir jame atvirai pabrėžta, kad vokiečiai dėsią visas pastangas kolonijoms įsigyti.

LATVIJA IR ESTIJA SU DŽIAUGSMU PRIĖMĖ LIETUVOS PASIŪLYMĄ DĖL GLAUDESNIŲ BENDRADARBIAVIMO

Latvijos politiniuose ir visuomenės sluoksniuose, taip pat ir vyriausybės tarpe, sukėlė didžiausią džiaugsmą mūsų pasiūlymas pradėti glaudesnę bendradarbiavimą. Latvijoje ir Estijoje palankiai žiūrima į Lietuvos pasiūlymą. Ten nurodoma, kad tarp Latvijos ir Estijos jau yra glaudus bendravimas, o dabar, jeigu Lietuva prisidės, galima bus eiti prie Pabaltijo valstybių sąjungos idėjos įgyvendinimo.

Laidžia Vyr. Štabo Sp. ir Švt. Skyrius.

Redaktorius mjr. Balčiūnas.

SKELBIMŲ KAINA pagal susitarimą. Adresas: Kaunas, Nepriklausomybės aikštė, „Karys“. Telef.: per Vyr. Štabą 56 nr.
KAINA: visiems metams 8 lt., 6 mėn. 4 lt., 3 mėn. 2 lt., 1 mėn. 1 lt. Užsieny, be Vokietijos, Latvijos ir Estijos, dvigubai.

Motinos diena

(Gegužės 6 d.)

Kodėl šandie mes atsimename motiną ir kalbam apie ją, kodėl ją minime? Ar ji nėra toji pat moteris, kuri tiek amžių neturėjo vertės, buvo niekinama, niekeno neminama? Iš kur toji pagarba jai: ar kad ji silpna, kaip seniau manyta?

Ne. Visai ne. Už silpnumą pasaulis niekad nėra žmogaus gerbęs, niekad jam nesilenkė, nebent tik retais atsitikimais yra pasigailėjęs.

Tiesa, motina-moteris nėra nei pasaulio valdovė, nei tvirčiausių raumenų čempionas, nei kita panaši galybė. Jos darbo sritis siaura, kukli, nepalanki žibanti garbei pelnytis. Niekad ji to, tur būt, nė nelaukė. Ir dėl to, tur būt, jos nuopelnai buvo taip ilgai nepastebėti, nors ir milžiniška yra jų vertė.

Pirmiausia atrado žmonės Aziją, Ameriką, Australiją, pirmiausia apkeliavo žemę, išmatavo jūras, ištyrė tolimąsias žvaigždes. Paskum tik jiems pavyko motinos nuopelnai atrast. Matyt, čia buvo reikalingi geresni žiūronai, negu visų astronomų, ir gilesnis mokslas.

Mūsų amžius gali didžiulius suradęs dar vieną naują tiesą, kuri ypatingai svarbi.

Juk kas, iš tikrųjų, jei ne motina davė pasauliui geniališkiausių vyrų, brangiausių asmenybių, kieno triūsu ir rūpesčiu jie mito ir alsavo, jei ne motinos? Kas išaugino Aleksandrus, Cezarius, Vytautus, Kolumbus, Niutonus, Napoleonus, ar ne motina? Ar ne jos rūpesčiui, pasiaukojimui ir savęs išsižadėjimui turi būt dėkingi šie pasaulio vyrai? Kas būtų jais rūpinęsis, kai jie buvo maži, silpni, niekam nenaudingi, jei ne jų motina?

Pasaulis šaltas ir bejausmis: jis nesirūpina mažais ir silpnaisiais, jų aimanų jis nesiklauso. Dėl jo tie mažieji gali gyvent, gali mirt — jis tuo per daug nesišielos.

Viena tik motina kitaip galvoja, tik jai vienai toli gražu ne vistiek. Jai didžiausias skirtumas matyt savo kūdikį sveiką bei linksmą ir matyt jį sergantį bei liūstantį, nekaltant jau apie mirtį. Nėra nieko motinai brangesnio pasauly, kaip jos kūdikis, kaip jo sveikata. Juo jis silpnas, juo jai mielesnis, juo daugiau dėl jo aukojasi.

Garsiausio pasaulio vyro motina Leticija Ramolino augino trylika vaikų, kurių antrasis buvo visų silpniausias, pernelyg didele galva ir labai didelis užsišpyrėlis. Bet paklauskim, kurį motina labiausiai mylėjo ir globojo. Gal ji ir kitus nemažiau mylėjo, bet šiuo silpnuoju ji daugiausia rūpinos. Tuo būdu išaugino jį Napoleoną Bonapartę, Prancūzijos imperatorių.

Gal tūkstančiai pasaulio garsenybių ir žmonijos geradarių kainojo motinai nemažiau vargo ir rūpesčio,

kaip Napoleonas Leticijai; gal ne vena motina, besirūpindama savo sūnum ar dukterim, be laiko paseno, jauna mirė, duodama pasauliui brangiausią asmenybę. Tik mes to nežinom, tik mūsų akys nemato, nors širdis nujaučia, nors sakyte sako, kad taip buvo, taip yra ir bus.

Tat kaip jos šandie neminėt, kaip neįvertint jos nuopelnų, kad ji taip pasiaukoja dėl savo vaikų!

Pagaliau, ir dėkingumas verčia mus ją atsimint ir paminėt. Tik pamanykim kiekvienas iš mūsų, kiek mes esam skolingi savo motinai. Ar turim kam didesnę skolą kaip jai? Pagalvokim, kiek trūso ji padėjo, kol mus užaugino, kiek sielojos, kai mes sirgome, kiek rūpinos, kol mes įsitaisėm sau gyvenimą.

Būdavo, gal būt, dienų, kai mes gyvenimu apsilvilę, žmonių nuskriausti ir suvargę grįždavom pas motiną ir maldavom iš jos duonos ir drabužio. Ar atsakė ji mums, ar nedavė ko? Ne, motinos širdis to padaryt negalėjo. Greičiau ji pati liko nevalgusi, neapsidengusi, bet neatsakė savo vaikui.

Tu šandie gal gerai gyveni, o motiną gal tik retai kada teatsimeni; šandie tu žmonių gerbiamas ir mylimas. Tegul ateina sunki valanda, tegul suspaudžia tave bėdos, — pažiūrėk, kas pirmas tavim susirūpins, kas pirmas tau pagalbos ranką išties, ar ne motina?

Motina — ištikimiausias savo vaikų draugas, jos širdies meilė yra kilniausia. Todėl jos dieną minėt ne tik nėra tuščias, bet dargi garbingas ir gražus dalykas.

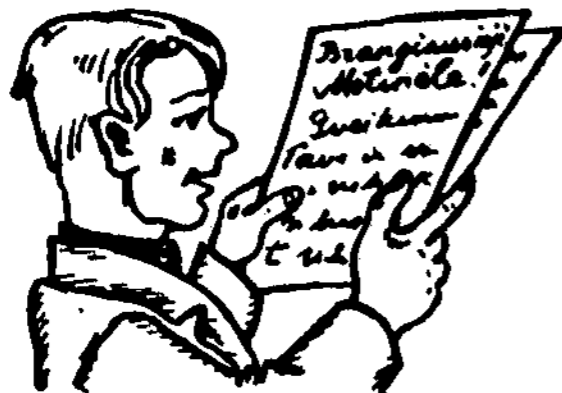
Mes šandie galim būt tikri, kad ateity, žmonių apšvietai ir kultūrai dar auksčiau pakilus, ši diena bus dar iškilmingesnė, ir tie, kurie ją šandie mini, bus laikomi tos didžiosios idėjos pionieriai.

J. Misevičius

Įvairių ginklų rūšių kursų klausytojai atlieka parengiamuosius kelio tiesimo darbus

Pajaujo foto

Sūnaus laiškas

Mano motinėle,
Mano sengalvėle —
Tau skiriu brangiausias
Savo žodelius!
Ačiū tau, motuše,
Balta obelėle,
Kad mane išleidai
Į kareivėlius.

*
Ant baltų rankelių
Tu mane nešiojai,
Prie manęs rymojai
Per dienas naktis.

Mano motinėle,
Mano tu brangioji,
Niekas tavo vargo
Čia nesuskaitys!

*
Kiek sunkaus vargelio
Prie manęs padėjai,
Tu, brangi motuše,
Viena težinai.
Iš visos širdužės
Tu mane mylėjai
Rodei tiesų kelią,
Kol užauginai.

Tu maldas karščiausias
Ir tėvynės meilę
Į mano širdelę
Įkvėpei giliai.
Tu mane išmokei
Ir dainelę dailią,
Tau šiandien dainuoju
Dainą šią meiliai.

*
Prieš tave brangioji
Tavo sūnužėlis
Lenkia savo galvą
Taip žemai žemai!
Daug ilgiausių metų
Linki kareivėlis
Brangiai motinėlei
Savo mylimai.

*
Greit jau aš išmoksiu
Kaip tėvynę ginti —
Ir tada sugrįšiu
Prie tavęs senos,
O dabar leisk, motuš',
Tave apkabinti,
Palinkėti laimės
Deimantų pilnos!...

Misinginis Mamonėlis

Gerbk tai, kas kitiems šventa

Gražiai išlygiuotomis gretomis, aukštai pakėlę galvas, ritmingai daužydami gatvių grindinį, žengia kareiviai, sutraukdami smalsuolių minias.

Taip! Juk čia žygiuoja jaunieji Lietuvos vyrai, minios pasigėrėjimas, tėvų pasididžiavimas.

Bet!... Pasitaiko labai skaudžių reiškinių. Dažnai brangiausias kariams ženklas, dalies vėliava, nebūna tinkamai pagerbiama.

Pro šalį neša išskleistą dalies vėliavą, didingai plevėsuoja baltas vytis, žėri vėliavoj įrašyti kilnūs ir kariams žinomi žodžiai — dalies šūkis.

Kariui vėliava — brangiausias ir iškilmingiausias simbolis. Tai yra kažin kas didinga, brangu, kas kritišku momentu iš nuvargusio kareivio padaro milžiną, uždega jo krūtinėje nenugalimą pasiryžimą ir drąsą.

Senovėje lietuviai labai gerbė ir brangino kariškas vėliavas. Vėliava juos sujungdavo į vieną jėgą, vieną valią. Ir kaip narsiai jie kaudavosi! Dėl to jie buvo galingi, kad mokėjo gerbti, kas šventa.

Šiandie pasitaiko liūdnu reiškinių. Dažnai, nešant pro šalį karišką vėliavą, daugumas žmonių, daugiausia dėl nežinojimo, jos tinkamai nepagerbia. Dar blogiau, kada jų tarpe matyti valdininkų ir inteligentų.

Žmogus, kuris nežino, kad karišką vėliavą reikia tinkamai pagerbti, — daug nežino ir tuo jis save tik žemina.

Kariui vėliava — šventas dalykas. Karys visada žiūrės, kad vėliavą, kurią jis gerbia ir brangina, taip pat gerbtų ir kiti, ir niekam neleis jos įžeisti.

Pasitaiko labai gražių pavyzdžių, kurie karius labai sujaudina.

Senas, sulinkęs, baltais plaukais senukas, buvęs

rusų kareivis, staiga atgyja, pajaunėja, kai neša pro šalį karišką vėliavą. Rodos, kad nuo jo pečių nukrito kelios dešimtys metų. Nuėmęs nuo galvos kepurę ir stovėdamas ramiai, praleidžia vėliavą. Tai buvęs kareivis! Nors jis tarnavo ir ne Lietuvos kariuomenėj, bet tai, kas kariams yra šventa, išmoko gerbti.

Labai nejaukiai atrodo, kada smalsuolių minia, užsimaukšlinusių ant galvų kepures, žiopso ir vaikišku smalsumu gėrisi vėliavos papuošalais.

Taip! Jie nesupranta. Jiems reikia atleisti. Jie verti tik pasigailėjimo, juos reikia pamokyti.

Kariškas vėliavas turi gerbti ne tik kariai, bet ir visi lietuviai ir svetimtaučiai. Kas negerbia kariškos vėliavos, tas negerbia pats savęs, negerbia tų, kurie kiekvienu momentu yra pasirengę ginti savo kraštą.

Kiekvienas karys turi žiūrėti, kad tai, kas jam yra šventa, nebūtų kitų niekinama. Tas ne kareivis, kuris leistų įžeisti savo dalies vėliavą.

Žmonėms, kurie kariuomenėj netarnavo, reikia atleisti, reikia juos pamokyti, nes jie nežino, bet tiems, kurie nešioja kareivišką mundurą, tai būtų nedovantina.

Kareivis turi būti pavyzdžiu kitiems, nežinantiems, turi juos perspėti, paaiškinti, kad čia nėra tik paprastas papuošalas, bet karių brangus ir šventas simbolis, kurio netekti reiškia nustoti visko.

Kiekviena proga, ir atostogų metu, reikia paaiškinti savo namiškiams, draugams ir pažįstamiems kas yra kariškoji vėliava ir kaip reikia ji pagerbti, nes tasai, kuris gerbia tai, kas kitiems yra šventa, pats save gerbia.

J. Itn. M-s

Spaudos atgavimo sukaktuvės (1904-V.7-1934)

„Jei po amžių kada skaudūs pančiai nukris,
Ir vaikams užtekės nusiblaivęs dangus,
Mūsų kovos ir kančios, be ryto naktis,
Ar jiems besuprantamos bus?“.

Maironis

Sunkių dienų Lietuva yra pergyvenusi: čia baisūs, kryžiumi prisidengusių, kryžiuočių ir kardininkų puolimai, čia vylingos lenkų klastos, atvedusios Lietuvą iki Liublino, kur unijos ryšiais keliems šimtams metų ją supančiojo. Čia vėl tautos arterijų — šviesuomenės, — bajorų, kunigų, miestelėnų, — nutautėjimas, čia baisūs baudžiovos laikai, žiaurūs sukilimų malšinimai. Pagaliau spausdintojo žodžio uždraudimas, nesutinkamas nė vienos kitos tautos istorijoje, ir ilgas, sunkus Golgotos kelias, kol ta spauda vėl buvo išsikovota: trėmimai, Sibiras, katonga, kalėjimai, persekiojimai ir t. t. ir t. t.

Mes šiandien gyvename laisvą, nepriklausomą gyvenimą. Ir iš tiesų kone pranašingi atrodo aukščiau išrašytieji mūsų poeto Maironio žodžiai: „Mūsų kovos ir kančios, be ryto naktis, ar jiems besuprantamos bus?“ Ar mes šiandien beįgalime suprasti anuos Golgotos kelius, kuriais prieš keliasdešimt metų ėjo mūsų tauta? Ar mes beįgalime suprasti tąsias kovas, kurias turėjo vesti mūsų tauta už tą paprasčiausią kultūros reiškinį, už patį didžiausią kultūros progreso variklį — spaudą? Gal būt, nelengva, nelengva mums, jauniems, tai visa besuprasti!

Šiandien nė vienas mūsų neapsieina be vienokio ar kitokio laikraščio, šiandien mes laisvai skaitome lietuviškas knygas, mokomės, lavinamės. Ir retai, tur būt, kas, pasiėmęs skaityti laikraštį, žurnalą ar knygą, beprisimena, kad būta laikų, ir tai nesenų laikų, kada už lietuvišką knygelę trėmė į Sibirą, už lotynų raidėmis atspausdintą lietuvišką maldaknygę grūdo į kalėjimą, o koks nors mažytis lietuviškas laikraštis turėjo būti gabenamas iš Prūsų kontrabandos keliu, naktimis nemiegant, nesibijant patekti į žandarų rankas, ir t. t.

Ir šitokią erškėčių kelią mūsų knyga ėjo net 40 metų. Per tą laiką rusai spausdino lietuviškas knygas rusų raidėmis, „graždanka“, veltui jas bruko žmonėms, kad tik šie ji jas skaitytų. Bet kur tau: pajuto lietuviai kuo tai visa kvepia ir visomis keturiomis ėmė kratytis. Štai rusų žandarai, atsistoję prie bažnyčios, atiminėja iš žmonių besinešančias maldaknyges lotynų raidėmis, o vietoj jų nemokamai dalina maldaknyges, spausdintas „graždanka“. Paima žmogelis, bijodamas žandarų, rusiškai spausdintą maldaknygę, palaiko ją per dieną kišenėje, o vakare, parėjęs namo, žiūrėk ir padaro „paskutinį teismą“: gautąją maldaknygę įgrūda į pečių, ir atlikta.

Ne kitaip sekėsi ir su kitomis „graždanka“ atspausdintomis knygomis: evangelijomis, mokyklų vadovėliais, abėcėlėmis, visokiomis „litovskaja gramatika, litovskaja chrestomatija“, poteriais, katekizmais ir t. t. Poterių ir katekizmų knygos, lygiai kaip maldaknygės ar kantičkos, kai tik patekdavo žmonėms į rankas, tuojau ir atsidurdavo pečiuje. Mat, mūsų žmonės įžiūrėjo, kad „graždanka“ spausdintosios knygos kvepia pravoslavija, ir todėl nepaprastai uoliai jas

naikindavo. Tautiniu atžvilgiu tai turėjo mums be galo didelės reikšmės, nes, nors ir nesant dar tinkamo tautinio susipratimo, padėjo lengviau atsispirti besiplečiančiai rusifikacijai. Bažnyčių klebonams ir kunigams taip pat buvo išleistos „graždanka“ spausdintos evangelijos ir reikalauta, kad per pamokslus evangelijos iš jų būtų skaitomos. Bet ir tomis knygomis, tur būt, nė vienoj bažnyčioj nebuvo pasinaudota.

Dauguma kitų knygų, atspausdintų „graždanka“, būdavo išdalinama gimnazijų ir pradžios mokyklų bibliotekėlėms, kur jos sukrautos, nėkieno neliečiamos ir nejudinamos, ir gulėdavo metų metais, kantriai laukdamos, kol kas nors susimylėjęs jas bent nuo dulkių apvalytų. Tačiau ir jų daugumai buvo lemta susilaukti kitų savo sesučių likimo: pečiaus ir ugnies...

Šiek tiek ilgiau pas žmones pabūdavo „graždanka“ spausdintieji kalendoriai, iš kurių žmonės pasižiūrėdavo dienas, šventes, jomarkus, pasiskaitydavo ūkiškų dalykų ir t. t.

Tuo tarpu beveik kiekvienoj troboj buvo slaptai laikomos maldaknygės, poterių knygos, katekizmai, kantičkos, spausdintos lotynų raidėmis. Dauguma jų spausdintos Prūsijoje ir kontrabandos keliu į Lietuvą atgabentos. Ir retai kas bijojo, kad už tai gali ištremti į Sibirą ar patupdyti į kalėjimą.

Per 40 metų mūsų nedidelė tauta grūmėsi su milžiniška Rusijos imperija dėl gyvybiškiausių savo reikalų, dėl spaudos laisvės. Ir beveik nuostabus dalykas: nedidelės mūsų tautos pasiryžimas, pasiaukojimas, geriausių jos sūnų didvyriškumas pagaliau įveikė tą milžiną ir kovą laimėjo: spaudos laisvė vėl buvo atgauta. Nuo to laiko jau praėjo 30 metų. Ak, ir kaip pasikeitė gyvenimas, kokia pažanga padaryta! Šiandien Lietuvoj eina daugiau kaip pusantro šimto laikraščių, kasmet atspausdinama apie 1000 naujų knygų. Niekas mums nebedraudžia skaityti, visi galime šviestis, lavintis, mokytis. Savo senelių ir tėvų karžygiškumu išsikovojome spaudą, todėl mokėkime šiandien ją branginti. Ak, ką pasakytų tie karžygiai-knygnešiai, kurie nesigailėdami patys savęs, nesigailėdami savo gyvybės ėjo į Prūsus, gabenoti knygutės, kad žmonės galėtų skaityti. Ką jie šiandien iš karstų atsikėlę pasakytų tiems, kurie, 30 metų nuo spaudos laisvės praėjus, vis dar negali susigyventi su laikraščiu, su knyga. Dabar mūsų laikraštis yra „Karys“. Skaitykime jį, branginkime jį! Kiekvieno pulko bibliotekoj yra daug naudingų knygų, kurios taip pat laukia jas perskaityti. Parodyk, kad esi vertas būti karžygių ainiu!

Šiandien, suėjęs 30 metų nuo spaudos laisvės atgavimo, šiek tiek plačiau prisimindami tą mūsų tautos pračią Golgotos kelią, mokėkime pagerbti tuos didvyrius, kurie žuvo dėl lietuviškosios knygos tolimajame Sibire, kurie mirė kalėjimuose, mirė nuo žaizdų, nuo sumušimų ir t. t. Atminkime, kad jei nebūtų buvę knygnešių, jei nebūtų buvę anų karžygių, kovojuosų dėl mūsų spaudos laisvės atgavimo, nežinia, ar mes šiandien džiaugtumėmės savo tautos nepriklausomybe ir laisve.

Eikime jų pėdomis, mylėkime savo tautą taip, kaip jie mylėjo, ir mūsų tauta sparčiais žingsniais žengs į geresnę, laimingesnę ateitį. **Vs**

Uždavinio Nr. 1 sprendimas

Žvalgybos patrulio viršininko j. pusk. Jonaičio atliktų pasirengiamųjų darbų (jam gavus žvalgybos uždavinį) nenagrinėsime, nes tai neįeina į darbo programą, be to, pasirengiamieji darbai, k. t.: žmonių apžiūra, apsaugos ir apdaro pritaikymas, aprūpinimas šaudmenimis; žvalg. patrulio v-ko darbas pas lauko sargybos viršininką, yra techniniai dalykai; jie statiniai ir iš dalies apibrėžti mūsų lauko tarnybos statuto § 230. Mums įdomi šio uždavinio taktiškoji pusė. Taigi, žvalgybos patrulio viršininkas, šį uždavinį vykdydamas, turi palaipsniui šit ką padaryti:

1. Iš Taurakiemio su skyrium atvykti prie a. 100,8 ir Patamulšio dvaro.
2. Išžvalgyti minėtus punktus.
3. Ten su skyrium tinkamai išsidėstyti ir sekti duotame sektoriuje.
4. Numatyti atsitraukimo tvarką, jei priešas stipresnėmis jėgomis pradėtų pulti.

Pažiūrėkim, kaip skyrininkas įvykdys tris pirmuosius uždavinio punktus.

Šie trys uždavinio punktai laiko atžvilgiu seka vienas paskui kitą, taigi, dėl kiekvieno iš jų skyrininkas duos atskirą įsakymą (žodžiu).

Svarbiausia uždavinio dalis bus išžvalgyti a. 100,8 ir Patamulšio dvarą bei sekti duotame sektoriuje.

Atvykimą iš pradinės padėties iki minėtų punktų irgi galima, iš dalies priskirti prie parengiamųjų žvalgybos veiksmų.

Apie priešą žinome, kad arčiausiai nuo mūsų yra jo raitininkai, kurie per 1—2 val. gali pasiekti Patamulšio dvarą, norėdami sužinoti, kur yra ir ką daro mūsų kariuomenės daliniai. Taigi, būtina, kad j. pusk. Jonaičio žvalgybos patrulis į minėtą punktą atvyktų anksčiau nekaip priešas; iš to seka, kad į jį reikia vykti kuo greičiau ir kuo trumpesniu keliu. Kadangi žvalgybos patrulis, pradėjęs judesį, gali kiekvienu momentu susidurti su priešu, todėl jis turi būti nuolat pasirengęs kautis.

Dažniausiai su raitininkais veikia ir šarvuoti automobiliai. Žvalgybos patrulis neturi nei laiko nei priemonių, kad šarvuočius sustabdytų ugnimi arba dirbtinėmis kliūtimis. Patikimiausia jo kautynių priemonė eiti slapta ir vengti kelio, kuriuo gali šarvuočiai pasirodyti.

1. Žvalgybos patrulio judesio kryptis:

Iš Taurakiemio iki a. 100,8 ir Patamulšio dvaro yra apie 1500 m. Tiesiausias ir arčiausias kelias būtų vieškelis. Žvalgybos patrulis iš Taurakiemio p. v. pakraščio mato aukštumą 99,3. Ši aukštuma pridengia galutinį žvalgybos tikslą, a. 100,8 ir Patamulšio dvarą. Atsižvelgiant į tai, kad pradžioje vietovė yra atvira, patrulio brand. geriausiai laikytis vieškelio; pasiekus pirmą vienkiemį, pagal vieškelį verta pasukti į pievą ir, ja naudojantis kaip priedanga, išeiti į a. 99,3. Iš čia bus matyti ir galutinis žvalgybos tikslas. Šią aukštumą galima laikyti išeities padėtimi; vykdant a. 100,8 ir Patamulšio dv. žvalgybą, nes iš čia reikiant gerai galima būtų derinti ugnį ir judesį. Ligi šios vietos tinkamiausia rikiuotės forma būtų skyriaus vorelė, apsaugota išsiūstais iš grenad. grandies į priešakį ir į dešinę poriniais žvalgiais.

2. a. 100,8 ir Patamulšio dv. žvalgymas:

Žvalgybos patrulis laimingai pasiekė a. 99,3 ir randasi dviejų medžių apylinkėj. Iš ten apie 300 m į a. 100,8 ir apie 650 m į pietinį Patamulšio dvaro pakraštį. Žinoma, skyrininkui kiek sunku būtų abiejų punktų žvalgybą atlikti vienu kartu. Taigi, geriausiai bus, jei skyrininkas pirmiausia, iš dviejų medžių apylinkės lengv. kulk. ugnimi prisidengdamas, su grenadierų grandimi užims (išžvalgys) a. 100,8, o iš čia jau lengvai galės išžvalgyti ir patį Patamulšio dvarą. Šiuo tikslu skyrininkas duos įsak.:

„Grenadierų grandis, mano vadovaujama, išžvalgys a. 100,8 ir š. Patamulšio dvaro pakraštį.

L. kulk. grandis pasiliks prie dviejų medžių pasirengusi reikiant dengti grenad. grandies veiksmus, paleisdama ugnį į a. 100,8, arba į š. Patamulšio dvaro pakraštį, arba į r. pakraštį.

Sulig mano ženklų, pamojant ranka, iš aukštumos 100,8 lengv. kulk. grandis atvyks pas mane, kur gaus tolesnių nurodymų“.

Skyrininkas su grenadierų grandimi, pasiekęs a. 100,8, parenka vietą išstatyti sekėjui, duoda jam sekimo sektorių bei numato lengv. kulk. poziciją tokioje vietoje, iš kur galėtų paremti grenadierių, žvalgant Patamulšio dv. Ši kulkosvaidžio pozicija bus pietų vakariniame šlaite a. 100,8, kad galėtų šaudyti a. 101,1 kryptimi ir vieškelį į p. nuo dvaro.

Suradęs poziciją, šaukia pas save lengv. kulk. ir duoda jam smulkų įsakymą. Tai atlikęs, paima gr. grandies grandininką ir keturis žmones, išžvalgo dvarą ir sodą iki Tamulšės upelio.

3. Skyriaus išsidėstymas, išžvalgius a. 100,8 ir Patamulšio dvarą

Didžioji skyriaus dalis su lengv. kulk. išsidėstys aukštumoje 100,8, nes iš ten galima sekti visą skyriui duotą sektorių, kaip platumon, taip ir gilumon. Be to, iš šios vietos ir šaudymo laukas gana didelis. L. kulkosvaidis reikia pastatyti p. v. a. 100,8 šlaituose, iš ten gerai galima šaudyti aukštumos 101,1 kryptimi ir pagal vieškelį į p. nuo Patamulšio dvaro. Grenadierų grandies vienas žmogus seks duotą skyriaus sektorių, be to, vienas žmogus reikia skirti sudaryti akies ryšį su žvalgybos patruliu, esančiu a. 96,78.

Norint pailginti sekimo akiratį vieškelio kryptimi ir kontroliuoti Patamulšio dvaro prieigas, reikia dvaro sodo pietiniam pakraštyje (prie vieškelio) išstatyti postą iš grenadierų grandies grandininko su trimis žmonėmis. Be to, šis postas reikia įpareigoti laikyti akies ryšį su kaimyniniu žvalgybos patruliu, esančiu bevardėje aukštumėlėje.

Uždavinio Nr. 1 sprendimų „Kario“ redakcijai atsiuntė 16 puskarininkių

Šiems daugiausia nusisekusių sprendimų autoriams „Kario“ redakcija dovanuoja po vieną knygą: 1. 9 p. p. v. p. Matulaičiui, 2. 9 p. p. v-lai Grabauskui, 3. 9 p. p. v-lai Družilaukui, 4. 9 p. p. v. p. Matukaičiui, 5. 4 p. p. v. p. Antaniškiui, 6. 9 p. p. v. p. Petraičiui, 7. 9 p. p. v. p. Virbylai ir 8. 9 p. p. v-lai Koverai.

Kiti visi puskarininkiai uždavinį išsprendė patenkinamai, iš jų pažymėtinas 9 p. p. aktyvios tarnybos j. pusk. **Vaičiulevičius**, nors jo sprendimas tik patenkinamas, bet įvertinant dideles jo pastangas (uždavinį sprendė gulėdamas karo ligoninėje, Kaune), be to, jis yra visų jauniausias laipsniu, taigi ir patyrimu, už tai ir jam „Kario“ redakcija dovanojo knygą.

Pažymėjimas: „Kario“ redakcijos kolegija turi priminti, kad daugumas sprendimų labai ilgi su plačiais paaiškinimais. Žinoma, čia didelės klaidos nėra, bet „Kario“ redakcinei kolegijai duodamas labai didelis darbas peržiūrint. Sprendimuose bet kurie aiškinimai nereikalingi, „Kario“ redakcinė kolegija, sustačiusi uždavinį, į jį yra išigilinusi ir bet kurie sprendimų paaiškinimai jau nebeturi didelės reikšmės. Svarbu gauti aiškūs ir trumpi atsakymai tik į duotus klau-

simus. Bet kurie iš sprendimų pusės duodami redakcinei kolegijai uždavinio sprendimo sąlygose nepažymėti priedėliai, k. t.: rengiami skyriui įsakymai, pranešimai skyriui išsidėsčius a. 100,8, bei visoki paaiškinimai, tik aptemdina darbą. Tiesa, čia ir pati „Kario“ redakcinė kolegija įdėjo gana ilgą motyvuotą uždavinio sprendimą, bet ji siekia visai kitą tikslą: nori supažindinti savo skaitytojus bei uždavinio sprendėjus, kodėl būtent vienas ar kitas veiksmas atliktas vienaip, o ne kitaip, kas, būtent, tą, o ne kitą veiksmą vertė daryti.

Visiems atsiuntusiems uždavinio sprendimus redakcinė kolegija širdingai dėkoja ir laukia tolesnio jų bendradarbiavimo; tuos, kurie iki šiol dar nepasirengė, prašo drąsiai ir neatidėliojant savo jėgas bandyti.

Uždavinys Nr. 2

bu gauti aiškūs ir trumpi atsakymai tik į duotus klausimus rytų į pietų vakarus, 1 kuopa yra priešakinėje žygio apsaugos uždvaroje. Ji gegužės 10 d. 17 val. pasiekė a. 99,7 (betarpiškai į š. r. nuo Pakuonio). Iš čia 1 kuopos vadas pasiuntė vyr. patrulio viršininkui, kuris tuo pat metu su savo būriu pasiekė p. v. Pakuonio pakraštį, tokį įsakymą:

1. Priešo raitininkų jojos, veikiančios š. r. kryptimi, randasi apie 10—12 km nuo Pakuonio.

2. 1 kuopa apsistos 2-jų valandų didžiajam poilsiui p. v. Pakuonio pakrastyje.

3. Jūsų būrys (vyr. patrulis), perkertant Pakuonio Naujininkų kryptį, saugos kuopos poilsį ir jos žygio pradžią Naujininkų linkui.

4. Kaimynai: dešinėje Naujadvario dv. kryptyje

išsidėstys žygio apsaugos uždvara Nr. 1; kairėje a. 104 kryptyje išsidėstys — uždvara Nr. 2.

5. Uždavinį vykdykit tučtuojau.

Priešak. uždvaros virš-kas

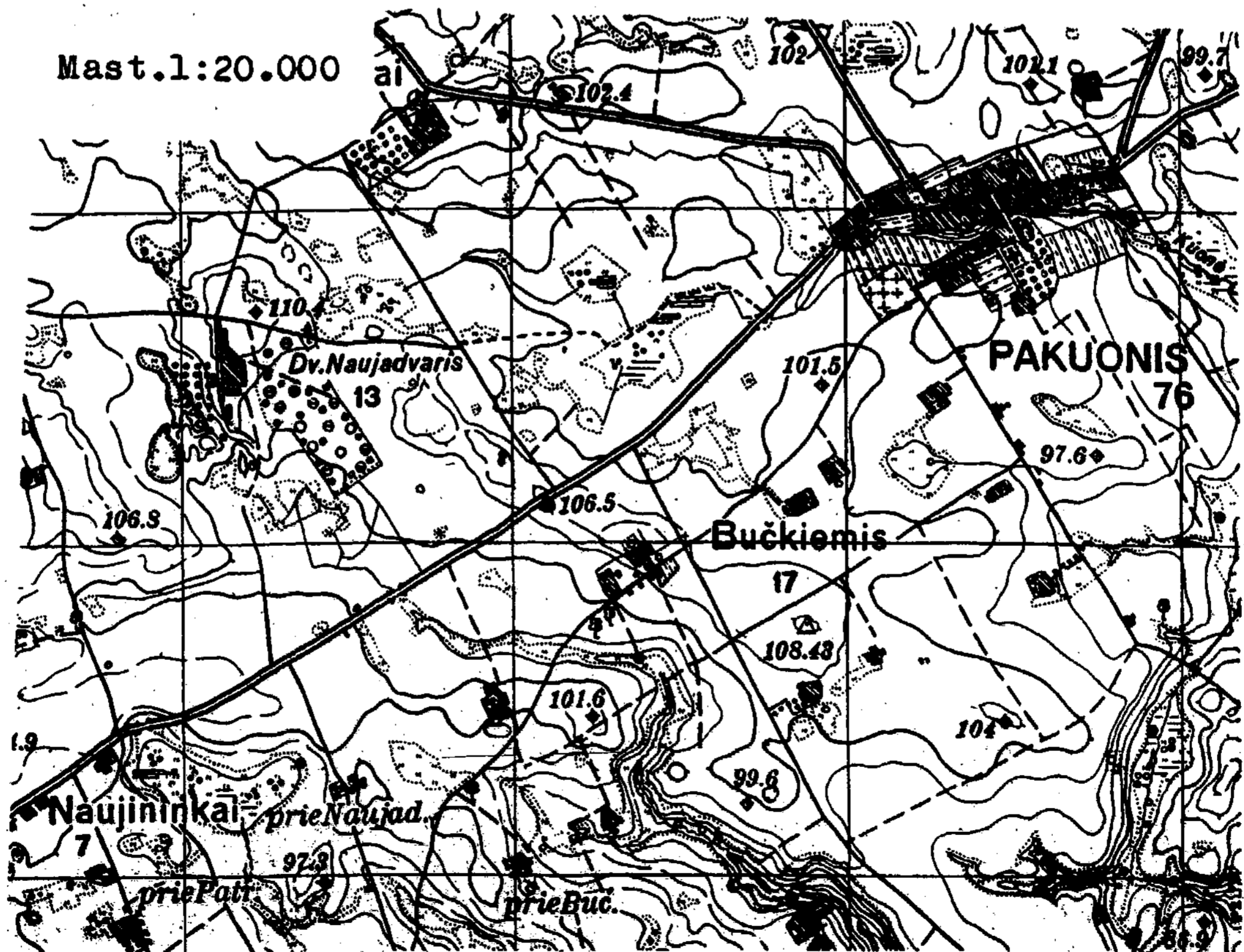
Reikia atlikti:

1. Skaidrėje parodyti, kaip būrio (vyr. patrulio) daliniai, vykdydami duotą uždavinį, išsidėstys. Lengv. kulkosvaidžių pagrindines šaudymo kryptis nubrėžkite raudonomis rodyklėmis.

2. Parašykit trumpą išvadą (3—4 eilutės) dėl priešų galimumų.

Pažymėjimas: sausa, giedra. Sprendimai priimami ligi gegužės 19 d.

Gen. št. mjr. Dulksnys

Paaisytos vėžės

Andrius, iššokęs iš vagono, apsidairė. Vakaruose leidosi saulė, ir vagonai metė ilgus šešėlius. Iš perono išbėgo pasivėlavęs keleivis. Permetė akim kareivį ir stabtelėjo.

— Atsiprašau, pone, kelintą valandą ateina čia naktinis traukinys?

— Rodos, pusiau pirmą.

— Dėkui! — Keleivis nusiskubino.

Andrius patenkintas šyptelėjo. Jam malonu, kad pirmas sutiktas žmogus buvo lietuvis. Pasitaisė gražiai gulinčią gusaro uniformą, kardą ir pasuko iš stoties į pietus.

Netrukus jis pamatė švitėjančią Nemuno juostą. Dangus, tik ką nusileidus saulei, buvo lyg krauju aplietas.

Jis pagreitino žingsnius ir po kelių minučių pamatė savo sodybą. Du jovarai, lyg amžini sargai, plačiai išsišakoję, privertė jo širdį smarkiau suplakti. Tėvai nė nesitiki jo dabar pamatyti.

Ties milžiniškais jovarais stabtelėjo ir pažvelgė į kaimyno Vėgėlės pusę.

— Na, šitam išgamai ir sekasi — jau ir kluoną ir klėtį čerpėm apsidengė. Už vokiečių pinigų!

Andrius pasipurtė. Įžengė į kiemą. Šunes, lyg nepažįstamą, užpuolė.

— Andrius! — šūktelėjo sesuo ir nejučiomis paleido naščius su kibirais.

— O, Elze!

Troboje pasisveikino su tėvais. Linksma. Jauku. Andrius pagalvojo, kad visi toki lietuviai Klaipėdos krašte būtų, kaip jo tėvai, ko ir bereiktų.

Kitą rytą Andrius išsirengė pas Giraičius. Su Giraičių Jurgiu iš vaikystės geri draugai. Po Nemuną kartu plaukiodavo. Seniau Giraičiui žūklėje daug kar-

tų padėdavo. Dabar, girdėjo, mirė senis. Jurgio brolis tėviškę paėmė.

Sena, sulinkusi Giraičių trobelė Andriui sukėlė skaudų įspūdį. Ne kažin koks žvejo gyvenimas.

Ant slenksčio pasirodė Jurgis.

— Ho, mein Kamerad! So unerwartet!*)

Jurgio šypseną kaip nematoma ranka nužerė. Ir kas čia pasidarė?! Dar viena vokiečių auka? Juk seniau jis vokiškai nė vieno žodžio netardavo.

— Sveikas! Matau, išpuikėjęs. Visai vokiškai kalbi.

Jurgis lyg ir susigėdo.

— Taip sau. Juk galima visaip.

— Tu lietuvis — ir kalbėk lietuviškai. Vokiečiai tegul vokiškai kalba. Nu, bet kaip laikais, — nukreipė kalbą kitur. Nesmagu iš pat pradžių taip susikirsti.

— Nieko naujo. Tėvas mirė. Stiprus dar buvo, persišaldė Nemune ir atsigulė.

— Iš tikrųjų, — pagalvojo Andrius, — lietuviški kalba jo lūpose daug gražiau skamba.

— Tai Vincas dabar ūkininkauja?

— Vincas. Vėdė jau. Užeinam į vidų.

Suėjo. Susipažino su Vinco žmona. Graži. Tik suvokietėjus. Andrius tokių nekenčia.

Kalbėjosi apie paprasčiausius dalykus. Vincas užsiminė, kad už poros savaičių Jurgis į kariuomenę išeina.

— A, tiesa. Buvau užmiršęs, — sušuko Andrius, — būsim abudu kareiviai.

Jurgis kažin ką sumurmėjo. Andrius aiškiai pamatė, kad kariuomenė jo nedžiugina.

Jurgis pakvietė Andrių po Nemuną pasivažinėti. Išėjo. Andrius paėmė irklus. Seniai jau juos turėjo rankose. O smagu su bangom pasirungti.

*) O, mano draugas. Taip nelauktai!

Atviras laiškas broliams simulantams

Broliai simulantai! Nenustebkite, jei girdėsite kuopos viršilą skaitant įsakymą pulkui per vakarinį patikrinimą.

Trečias paragrafas: 5 kuopos eilinis Birbilas Jurgis siunčiamas į karo ligoninę gydytis.

Penktas paragrafas: 2 kuopos jaunas kareivis Putris Jonas paleidžiamas šešioms savaitėms atostogų sveikatai taisyti.

Septintas paragrafas: ryšių komandos jaunas kareivis Pliauska Juozas paleidžiamas į naujokų rezervą ir t. t.

Jums gal atrodo taip, kaip man atrodydavo, jog jie laimingiausi žmonės pasaulyje ir gal jūs manysite išgalvoti kokią nors ligą, kad galėtumėt patekti į karo ligoninę, paskui į naujokų rezervą arba net visai iš kariuomenės. Ne! Nenorėkite pakliūti į jų vietą. Iš tikrųjų, jie yra nelaimingiausi, nes serga ir negali eiti garbingų kario pareigų.

Broliai simulantai (jeigu jūsų dar keletas atsirastų, bet manau, jog nedaug tokių atsiras), paklauskite manęs. Buvau tikras simuliantas ir dabar labai gailuos, bet jau po laiko. Ir jeigu man dabar kas grąžintų prarastą sveikatą, kurią praradau simuliudamas

ir kurią prarasiu atlikdamas bausmę — būčiau labai dėkingas. Buvau sveikas ir laimingas ūkininko sūnelis, kaip ir daug kitų, tik dar netarnavęs kariuomenėje. Bet tarnauti nenorėjau. Žinoma, kitų įkalbamas, nes pas mus vis dėlto dar atsiranda tamsuolių, kurie neatskiria rusų kariuomenės nuo savosios, ir pasakoja įvairiausių baisenybių. Todėl ir dėjau visas pastangas, kad netarnačiau, bet nepasisekė: tapau priimtas ir paskirtas į pulką. Pulke gal būčiau ir nepradėjęs simuliuoti, jei ne tie įsakymai su sergančių ir paleidžiamų paragrafais. Jeigu jau kiti serga ir yra paleidžiami, manau sau, kad jie moka kaip nors simuliuoti. Kodėl gi aš negaliu pasinaudoti suteiktomis simuliacijos žiniomis, kurių man pripasakojo kaimynas, tarnavęs rusų kariuomenėje. Tų žinių čia nepasakosiu, nes bijau, kad ir jums taip neatsitiktų. Bet turiu pabrėžti, jog nieko nepeštumėt pasinaudoję, nes dabar gydytojai nekvaili ir papirkti nesiduoda, kaip būdavo prie ruso. Vos tik apsilankiau pirmą kartą į ambulatoriją, tuojaus gydytojas pasakė, jog esu sveikas ir patarė daugiau nesilankyti, grasindamas, jog bus blogai už tokius darbus. Tuo, žinoma, nepasitenkinau ir naudojaus visomis gudrybėmis, net maniau sanitarą papirkti. Bet kur tau, ir tasai nesukalbamas, nė iš tolo neprisileidžia. Be to, dar gerokai iškoliojo ir iš-

Jis vėl užsiminė Jurgiui apie kariuomenę. Norėjo nuraminti.

— Tai jau neilgai čia bebūsi. Gegužės mėn. išeini.

Jurgis žiūri pro luoto kraštą į vandenį. Neatsako.

— Tur būt, nesidžiaugi?

— Et, džiaugsies jau ten ką!

— Žinia — su namais atsiskirk.

— Tai, dėl atsiskyrimo tai pusė rūpesčio, bet toj kariuomenėj...

— Na, tai kas ten?

— O, būk šuns vietoj. Visų ujamas...

Andriui skaudu pasidarė. Koki kvaili tie žmonės!

— Kažin kas tau papasakojo, kad kareivis ten, kaip šuo.

— Kas? Kažin kas. Visi taip sako. Tik patys kareiviai, matyt, įbauginti tyli.

— Visi taip nekalba. Tos vokiečių dielės prisiurbė į tavo kraują tokių minčių. Gal jau virtai toks, kaip Vėgėlė?

— Vėgėlė ne Vėgėlė. Jei tiesą kalba — visvien — lietuvis ar vokiecis.

— Na, aš nenoriu tau ko nors įrodinėti, bet įdomu bus, ką tu sakysi, pabuvęs kariuomenėj pora mėnesių.

— Ką sakysiu? — Jurgis šyptelėjo. — Vargu aš ten pateksiu.

Na, na. Manai netiksi? Toki vyrai — puikiausi kareiviai.

Jurgis pažiūrėjo Andriui į akis. Kažin kokia paslaptis jį vargino.

— Andriau, mudu visą laiką buvom geri draugai, aš tau pasakysiu, tik tu niekam nė pusės žodžio. Aš pabėgsiu į Vokietiją. Tegu velniai tąją kariuomenę!

Andriaus krūtinę lyg koks kalnas užgulė. Šis vyras stovi ant bedugnės krašto.

— Tu tikrai taip nusprendei?

— Taip. — Jurgio akys nuleistos.

Jau ir mes sodinam daržoves

Valančiaus foto

— Klausyk, tu kada nors juoksies ir džiaugsies, kad šio sumanymo neįvykdei, — Andrius kalbėjo, lyg Jurgis būtų to sumanymo išsižadėjęs.

Jurgis nustebeš pažiūrėjo.

— Bet aš įvykdysiu!

— Tu to nepadarysi! — Andrius nuleido irklus ir plieniniu žvilgsniu pažiūrėjo į Jurgį. — Klausyk, tu šiuo savo žygiu visą savo gyvenimą sugriautumei. Tu pabėgsi į Vokietiją, hitlerininkai priims tave, — tada Lietuvoj visą amžių nesirodyk. O koks ten tau svetimam krašte bus per gyvenimas? Žinai, kas žiūrės svetimą? Vargsi. Kaip mūs krašto žmonės į tave žiūrės? — Išdavikas! Aš jau nekalbu apie tėvynę — vokiečių dielės jau tą žodį tau išsiurbė iš širdies. Kad tu gerai pagalvotum, kas iš to išeitų, tu sudrebėtum. Žinau, tu dabar apjakes — nieko daugiau negalvoji, tik apie pasprukimą. O kas bus toliau?!

— O kas bus toliau? — dar kartą pakartojo. Jis truputį karščiaivosi. Nemuno srovė buvo pradėjęs juos nešti pavandeniu. Jis pradėjo irkluoti aukštyn.

Jurgis tylėjo. Akys įbestos į vandenį, rodos, norėjo jį permatyti.

— Aš tau po pietų atnešiu „Kari“. Pasiskaitysi

vijo lauk, grasindamas pranešias pulko gydytojui arba net pulko vadui. Tada man atėjo į galvą nauja mintis, kurią, tur būt, pats šetonas įkvėpė. Nusikirtau dešinės rankos smilių pirštą, manydamas, jog tikrai išvengsiu karo tarnybos ir būsiu paleistas, nors ir ne visai iš kariuomenės, tai nors į naujokų rezervą. Ir ką gi manot, dabar esu visai paleistas iš karo tarnybos ir net neturiu kario vardo. Bet visą likusią sveikatą atiduočiau, jeigu man gražintų tą prarastą brangų kario vardą. Sutikčiau tarnauti kariuomenėje ne pusantrų, bet penkis metus. O kiek iškentėjau skausmų ir kiek dar turiu kentėti, tik man vienam tegul bus žinoma. Nenorėjau tarnauti pusantrų metų, tai dabar turiu kalėjime kalėti keturis metus ir dirbti sunkiuosius darbus. Taigi, mieli broliai simulantai, ir nesimulantai, kurie gal manytumėt simuliuoti, kad jūsų neištiktų toks likimas ir, kad jūs nenukeitumėt mano pėdomis, patariu jums paklausti manęs ir įsidėti į galvą mano dešimts įsakymų.

Dešimt simulianto įsakymų

Aš esu simuliantas tamsybių auka, kuri mane išvedė iš kariuomenės tarpo į sunkiųjų darbų kalėjimą.

P i r m a s: Neklausyk jokių tamsių patarimų išvengti karo tarnybos.

A n t r a s: Neteršk kario vardo be reikalo.

T r e č i a s: Jei jauties sergąs, eik pas gydytoją sekmadienį arba atliekamu laiku, kad netrukdytum laiko tarnybai. Bet jeigu labai sergi, gali eiti ir šio kiadienį, nes ligos slėpti negalima.

K e t v i r t a s: Gerbk viršininkus, vyresniusius ir draugus savo.

P e n k t a s: Nežudyk pats savęs žalodamas kūną arba patardamas kitiems.

Š e š t a s: Nesišalink savavališkai iš kareivinių nė vienai minutei.

S e p t i n t a s: Nevok laiko, skirto užsiėmimams, nes atliekamo laiko užtenka.

A š t u n t a s: Nekalbėk netiesos prieš viršininkus savo: pavėlavęs grįžti iš miesto arba nusizengęs.

D e v i n t a s: Negeisk, kad tave paleistų į naujokų rezervą vietoj artimo tavo.

D e š i m t a s: Negeisk nei atostogų liudijimo nei leidžiamojo raštelio, nei būt paleistam visai iš kariuomenės ir nei jokių privilegijų, kurios skiriamos atsimui tavo.

Mylėk savo tėvynę visa širdimi, visa siela, visu protu, visomis jėgomis, o antroj eilėj rūpinkis pats apie save.

Taigi, mieli broliai, tuo ir baigiu savo laišką.

Su pagarba Jonas Palauksi

ten išspausdintą taip pat vieno klaipėdiečio laišką. Jis buvo pabėgęs į Lenkiją. Tu apsigalvosi.

Andrius prisiriė prie krašto. Išsoko. Išsoko ir Jurgis. Užtraukė luotą, prirakino.

— Na, lik sveikas, jau pietūs, — Andrius pažiūrėjo į saulę, įsivyturiavusią į iškedentus debesėlius.

— Tai ateisi po piet?

— Ateisiu.

Andrius nusiskubino. Jurgis kurį laiką stovėjo prisirėmęs prie kaštano. Jis nežinojo, kas jo širdy dėjosi. Pyktis, gėda, nusiminimas blaškėsi ir jį ėmė noras viską išdaužyti, išmušti.

Pavakare atėjo Andrius. Atsinešė „Kari“. Jurgis laukė. Kažin ką tas klaipėdietis ten rašo? Perskaitė tą laišką. Atrodė ramus, savim pasitikįs.

— Na, ką?

— Chm, — numykė.

— Gal pakeitei sumanymą?

— Nežinau, po velnių, kas daryt. Stosiu, trauk devyni. Į Vokietiją, jei norėsiu, rasiu kelią ir vėliau.

— Nesigailėsi ir nereikės tau jokios Vokietijos! — Andrius paplojo per pečius ir atsisveikino. Patenkintas sugrįžo namo. Kaip kunigas jaučiasi patenkintas, sugrąžinęs į doros kelią paklydėlių, taip lygiai buvo dabar patenkintas ir Andrius. Taip ramu ir gera pasirodė jam toj tėviškėj, vokiečių vokietinamoj, tačiau pradėjusioj tuos vokiškus gaivalus šalinti. Ramu, kad ten Didžiojoj Lietuvoj pagaliau jais susirūpinta.

Du jovarai jam taip suprantamai šlamėjo savo niekad nenurimstančiais lapais.

Po dviejų dienų vėl išvyko į Kauną.

Po pusantro mėnesio į gusarų vasaravimo vietą Andriui atėjo laiškas. Jis pamatė adresą ir suprato, kad rašo Jurgis. Antspaudas „Klaipėda“, dar neatplėšus laiško, pasakė, kad Jurgis 7 pėstininkų pulke.

Perskaitė Andrius laišką ir nusišypsojo, štai kaip. Jis ketina stoti į mokomąją kuopą ir, jei pavyks, pasilikti 7 pulke liktiniu. Namie, rašo, ką veiks — dalies iš tokio „ūkio“ vis tiek nėra, tėviškė brolio — geriausia jam ten likti. Nu, ir smagu. Jau pirmom dienom puikiai jautėsi, toliau, mano, bus dar geriau.

Šypsodamasis įsidėjo laišką į kišenių.

Keli gusarai galando dalges — rengėsi eiti prirežti žirgam dobilų.

Andrius irgi prisidėjo prie jų.

Juoz. Gražulis

Žygis pro gimtinę

Vyrai žygiuoja vora paskui vorą
Ginti dalužę brangios Lietuvos;
Pulkas paukštelių margindami orą
Nardo ir čiulba viršuj jų galvos.

Rūtų darželiuos gyvos gėlės žydi —
Širdys jų jautrios, jautrios kaip drugiai;
Galvas linguoja ir akėlėm lydi
Daržely gėlės, o lauke rugiai.

Puikiai pažįstu gimtąjį dangų,
Man čia krūtinėj jaučias ramiau,
Matant sodybą, tą nāmėlį brangų,
Kurioj užaugau, kuriame gimiau.

Dainos linksmesnės virpina padangę,
Širdys čia jausti moka nuoširdžiau,
Gėlės gražesnės puošia mūs palangę,
Čia juodą duoną valgyti gardžiau.

Liepa gražuolė mane apkabino,
Puošta kvapniųjų žiedų šypsena;
Apie galybę garsaus Gedimino
Čia man močiutė aiškino sena...

Čia aš pralieju karčias ašarėles —
Taip man gailėjo garsios praities —
Vakarą gulęs, rytą atsikėlęs
Ilgai svajojau kupinas vilties.

Prie tėvo kapo — ten už koplytėlės —
Prisiekiau būti sūnum Lietuvos;
Sudieu, mergelės, baltos lelijėlės,
Jūs mus matysit tik po kovos!

Prieš ugnį, kardą — gyvybei pavojų,
Širdys ir rankos mūsų nevirpės;
Ką aš prisiekiau, šiandien pakartuju:
Neleisiu žemint mūs šalies garbės.

Justas Tyla

Kautynės su bolševikais ties Vadokliais

(15 m. sukakties proga)

1918 metų pabaigoj, traukiantis vokiečiams iš Lietuvos, Vadoklių miestely, vietos klebonui a. a. kun. D. Tumėnui vadovaujant, susidarė parapijinis komitetas. Vokiečiams visai apleidus mūsų kraštą, Vadokliuose, kaip ir kitur, nebeliko jokios valdžios. Parapijinis komitetas tuojau pradėjo rūpintis neturtingaisiais ir nuo karo nukentėjusiais. Nutarė pasamdyti tvarkos saugotojus — miliciją gyventojams nuo visokių plėšikų saugoti. Parapijinis komitetas dar nespėjo įvykdyti savo nutarimų, o jau iš rytų pusės pradėjo traukti į mūsų kraštą rusai bolševikai. Tuoj atsirado ir Vadoklių apylinkė vidujinių priešų bolševikų, kurie, matydami dar silpną mūsų valdžią, pradėjo agituoti silpnos valios žmones prisidėti prie atėjūnų bolševikų. Tuojau susidarė Vadoklio miestely revoliucinis komitetas, kuriam vadovavo Kazys Dominas (dar gyvena Rusijoje). Šis komitetas sudarė savo apsaugą, kurios pagalba pradėjo atiminėti iš jiems nepritariančių gyventojų produktus, gyvulius ir t. t., kuriuos išdalindavo „saviesiems“. Tačiau atėjūnai bolševikai neilgai tešėimininkavo Vadoklių apylinkė — kažin kur iškeliavo. Nors jie neilgai buvo toj apylinkėj, tačiau daug gyventojų nukentėjo nuo jų.

Mūsų jaunuoliai, nebegalėdami šaltai žiūrėti, kaip nelaukiami „svečiai“ ir vietos parsidavėliai terioja mūsų kraštą, padrąsinti parapijinio komiteto, naktimis apleisdavo savo tėvų namus ir slaptai bėgdavo Kauno link, kur organizavosi mūsų kariuomenė.

Netrukus Vadoklių miestelį vėl pradėjo lankyti bolševikai ir kaskart jų vis daugėjo. Tačiau buvo girdėti ir linksmesnių žinių, kad mūsų jaunutė kariuomenė drąsiai veja bolševikus nuo Kėdainių ir kitų vietų. Tai pajuto ir Vadoklių revoliucinis komitetas. Jis suprato, kad, atėjus mūsų savanoriams, jiems bus blogai, todėl vieną naktį kažin kur dingo. 1919 m. kovo mėn. čia linksmi šeimininkavo bolševikai. Jų tuokart buvo per 100 žmonių. Turėjo keliasdešimt šautuvų ir du kulkosvaidžiu. Kovo mėn. 21 d. bolševikai, gavę algas, Morkuvėno namuose lošė kortomis. Tik staiga vakare, apie 20 val., įbėgo į tą kambarį bolševikų komisaras ir kažin ką jiems slaptai pasakė. Tuoj visi numetė kortas ir pradėjo neramiai rengtis. Netrukus į Vadoklius atvyko dar per 100 bolševikų. Visi kažin ko laukė. Kovo mėn. 22 d., saulei tekant, pasigirdo net iš trijų pusių kulkosvaidžių ir šautuvų šūviai. Tai mūsų savanoriai iš visų pusių puolė Vadoklių miestelį. Bolševikai dar tebemiegojo, bet greit pajuto pavojų ir visi šoko gintis. Kadangi bolševikai tai kovai buvo gerai pasirėngę, tai mūsų šauksmams nelengva buvo juos iš čia išvyti. Kautynės truko per 3 val. Nors bolševikų buvo daug daugiau ir geriau ginkluoti, tačiau mūsų savanoriai juos visus išvijo. Tačiau ši kova neapsiėjo be aukų. Čia paguldė savo galvas šie savanoriai: 1) Jeronimas Šeštokas, 22 m., iš Alunėjų km., Vadoklių valsč., 2) Juozas Rusinskas, 22 m., iš Kartanų km., Vadoklių vals., 3) Juozas Grinys — 23 m., iš Jaciūnų km., Pagirių vals., 4) Antanas Ruzginas — 19 m., iš Runeikių dv., Pagirių valsč. ir 5) Antanas Stasevičius — 24 m., iš Vidugirių km., Siesikų valsč. Visi šie didvyriai kovo mėn. 24 d. labai iškilmingai palaidoti Vadoklių parapijos kapinėse. Vėliau tame pat kape

ŠARVUOTAS TRAUKINYS

Garo žirgas geležinis
Traukia vagonų virtinę;
Kamuoliais banguoja dūmai
Iš nasrų garsaus galiūno.
Kai pamato stotį, minią,
Jis paleidžia kakarinę;
Kai sutinka priešo gaują,
Ugnimi jam mirtį spiauja.
Naktį, saulei nusileidus,
Pasikeičia ir jo veidas:
Užsidėjęs jis akinius
Siunčia spindulius ugninius.
Plieno šarvas dengia kūne
Širdį plakančią galiūno;
O jo veiksmui yra rankos —
Skyduos kyšančios patrankos.
Kai kulkosvaidis kvatoja,
Miško aidas jį kartoja;
Šitą dainą tikrą, šventą,
Kaulai sentėvių supranta.
Garo žirgą pabalnojo
Rankos brolio mūs artojo.
Trauk, žirgeli, sutartinę
Už Lietuvą, mūs tėvynę!

Justas Tyla

Iš pionierių darbų: užtaiso sprogimas

Pajaujo foto

palaidotas šaulys-moksleivis Stasys Klimavičius — 16 m., iš Butėnų dv., Vadoklių vals., kurį nužudė lenkai 1920 m. lapkričio mėn. 21 d. ties Vadokliais. Taip pat čia palaidotas savanoris Simas Budrys, 23 m., iš Alunčių km., Vadoklių valsč., kuris žuvo ties Širvintais.

Visiems tiems didvyriams apylinkės gyventojai 1925 m. pastatė prie jų kapo gražų paminklą, ant kurio surašytos žuvusiųjų pavardės ir toks parašas: „Nevystanti garbė pasiaukojusiems Dievui ir Tėvynei. Tegul meilė Lietuvos dega mūsų širdyse.“

Šiai garbingai kovai prisiminti, vietos šaulių būrys rengia gegužės mėn. pabaigoj 15 metų sukakties minėjimą.

Mokyt. K. Peleckas

MOTINA

(Motinos dienos proga)

— Čia Lietuva, Vytuk, visi žmonės lietuviai, kalba lietuviškai. Tegu šneka tie lenkai, kad čia Lenkijos dalis — mes žinom, kad jie meluoja. Ir rusai. Tegu jie daro, ką nori, mes kalbėsime lietuviškai, melsimės, lietuviškas knygas skaitysime, — motina pasitaiso linų kuodelį, pasižiūri į Vytuką, prisirėmusį prie suolo. Kažin, vargu dabar jis supranta, bet tegu žinos, kas toji mūsų tėvynė.

Vytukas atsisėda ant suolo, pažiūri laukan. Virš Levainių beržyno pempės skrenda. Jau tuojau bus ir gandrų. Kad tik lekiantį pamatytų.

— Kodėl, mamyte, tie paukščiai kiekvieną pavasarį sugrižta?

— Jie myli, Vytuk, savo šalį, jie čia lizdus susisuka, čia jų tikroji tėviškė. Gandrai savo beržų ilgisi, pempės — savo pievų, antys — savo pelkių. Ir paukščiam brangi savo tėvynė. Kaip žmonėm. Savo kraštą žmonės, Vytuk, labai myli. Gina nuo užpuolikų. Kaip paukščiai savo lizdą. Ir mes, lietuviai, savo kraštą mylim. Ak, kaip mūsų senoliai mylėjo Lietuvą. Palauk, tu greit sužinosi apie Vytautą, Gediminą, Kęstutį. Ak, tai vyrai buvo! Kardą prie šono prisijuosę, krūtinę geležimi apsikaustę. Jei kas puldavo mūsų kraštą, jie surinkdavo vyrus ir eidavo ginti jį. Ir išvaikydavo baisius atėjūnus.

Ratelis zirzia monotoniškai, Vytukas sako:

— Kodėl dabar nėra tokių vyrų su kardais ir geležinėm krūtinėm?

— Yra ir dabar, Vytuk. Tik jie vieni negali tėvynės apginti. Visi žmonės turėtų jiems padėti. Kurdirka taip pat buvo toks vyras, dabar jau miręs. Žinai, tas laikraštis jo sumanytas, tas „Varpas“, ką Valčikų tėvukas pas mus atveža, ką tėvelis skaito. Basanavičius, Vytuk, irgi toks vyras. Jis „Aušrą“ leido.

Už sodo vėversėlis čyrena, sparniukai purpsi, juda, kaip jovaro lapas. Sode antys po balas braidžioja.

— Tai kodėl tų vyrų neklauso žmonės? — Vytukui nuostabu, jie gintų nuo tų rusų.

— Tai ką daryt, Vytuk, nesupranta. Bet susipras kada nors. Bus vėl mūs kariuomenė, žinai, toki pulkai vyrų, kurie mūs žemę gins. Dainuos eidami, gražiai, rusus išvys. Būsime laisvi. Bus mokykla miestely, tu ten eisi, daug vaikų eis, bus mokytojas, jis jums daug daug gražių dalykų papasakos apie tuos vyrus, seniai seniai, kaip jie gynė savo kraštą, kaip gariose medžiojo žvėris. Daug, daug gražių dalykų papasakos. Jūs klausysit, džiaugsitės...

Vytuko veidu perbėga šypsena. Kad greičiau taip būtų, kad greičiau tasai mokytojas atvažiuotų!

— Na, o M raidę moki?

— Jau. Jau vakar vakare mokėjau.

— Na, tai atsinešk.

Vytukas nulipa nuo suolo, pasistato kėdę, pasilipa ir išima iš po kabančio paveikslėlio elementorių. Jis žino, kad tokius dalykus reikia slėpti, tėvelis slepia. Tie žandari toki baisy.

Atsiverčia M raidę.

— Nagi.

— Ma-ma m-a-la... — Lūžtantis vaiko balsas maišos su ratelio zirzimu.

2.

— Čia baltiniai, rankšluostis, nosinės, kelios poros kojinių, — motina tiesia pundelį: — ten labai pravers. Kariuomenė vos tik pradėjus kurtis, iš karto negalima iš jos visų patogumų reikalauti, reikia pačiam pasirūpinti.

Motinos akys ašarom pasriuovę. Sūnus į frontą važiuoja. Vytas mato, jo krūtinę lyg peiliu raižo.

— Aš grįšiu, mamyte. Neiššaudys ten visų.

— Ką gali žinot, ką Dievas lemia. Reikia juo pasitikėti. Jei nebūtų taip svarbu, sakyčiau — lik namie, bet dabar — nedrįstų drausti. Būsit naujo gyvenimo nešėjai.

Įbėga berniukas. Nusipurto sniegą.

— Na, Jonai?

— Jau pakinkė.

Vytas pažiūri į motiną. Gerklę skausmas skrodžia. Kiek jai bus kančių. Dėl savęs — eitum sau linksmas, bet ką ji iškęs. Tos atsiskyrimo dienos, mėnesiai, gal metai baigs jos gyvenimą.

Jonas irgi viską supranta. Ak, kad jis būtų didesnis. 15 metų — mažoka, kad dar taip pora, gal ir leistų su broliu.

— Keliuk, te Dievas laimina. Jei grįši, parneši naują gyvenimą, bus neapsakomas džiaugsmas, o jei Dievas pasirodys rūstus, jei nesulauks šie namai tavęs... — jos kūnu nueina šiurpuliai, — tada aš pasakysiu savo vaikam ir jų vaikam, kokia toji laisvė brangi, kaip ją saugoti reikia. Eik!

Rogės išslenka pro vartus. Prieangy motina. Ji stovi, kol rogės dingsta baltoji tolumoj. Šalia ir Jonas.

Monotoniška vagono ratų muzika.

Vytas atsirėmęs dairosi į pralekiančias apylinkes. Taip, už šią žemelę dabar kraujas liejasi.

Jis pasikelia, atidaro pundelį. Kas čia? Banknotai?! Perjuosti popieriu. „Ten bus reikalinga“...

Ak, toji mama! Juk ji savo neturėjo. Skolino. Po žmones vaikščiojo. Dėl sūnaus.

Stovi. Rankoj pinigai. Žiūri ten į savo kraštą, pasiliekančią. Sudie, geroji motute.

3.

Ji drebančiom rankom paima voką.

— Viešpatie, tur būt!..

Atidaro.

Vyto dokumentai!

Jai viskas aišku.

Kaip negailestingiausios rankos trenkta sukrinta į kėdę.

„... Jūsų sūnus... Širvintuose... Siunčiame...“.

Raidės raibsta, galva sukasi.

Valanda.

Dvi.

Galva nusvirus, veide begalinė kančia.

Įbėga Jonas, jau gerokai ugtelėjęs.

— Tavo brolis... — motinos gerklėj lūžta žodžiai. Tačiau jis supranta. Kaip elektros trenktas susvyruoja.

— Tu netrukus irgi būsi kareivis. Suprasi nepriklausomybės kainą.

Jonas išbalęs, kaip lavonas, žvalgosi kažin kur toli.

Vėjas draiko pageltusius medžių lapus.

4.

Kieme vežimas, arkliai prunkščia, šunes pas tvartą nerimsta.

— Taigi, — motina prisirėmusi prie vežimo, — trukai tu čia užaugti — jau į kariuomenę. Seniai čia Vyta lydėjom į frontą. Tau jau kas kita — vyksti į ramų gyvenimą, bet vis dėlto sunku atsiskirti. Gal sunkoka ten.

Jonas įsiverčia dėžę. Iš tikro, nemalonu tėviškę palikti, čia pavasaris jau, laukai gyvybe alsuoja.

— Nesunku. Adulių Juozas sako ten labai gerai. Tik pradžioj, žinoma, sunkiau.

— Žinia, savi visi, savi vadai, draugai, bėpig. Ne seniau, kai reikėjo svetimiems vargti. Tik būk geras, Jonuti, klausyk ten vadų, neištvirk, mano senatvės pagoda būsi.

Aukštai aukštai vos įžiūrimas suka gandrą ratą. Iš Levainių beržyno atskrenda gegutės balsas. Ji čia dūks visą vasarą.

Ratai iš kiemo išrieda.

5.

„... Gal reikia ko? Pinigų? Tu sakyk. Miesto gal būna mažai? Atsiųsiu...“.

Jonas nusišypso.

— Ak, toji mama, ji mano, kad čia vargą vargstu. Ir kaip ji rūpinasi, — kalba savo draugui.

— Visos jau tokios motinos. Štai manoji. Siunčia pinigų — girdi — nusipirk, ko reikia. Nuo savęs, kur taip reikalinga, traukia, o siunčia čia, kur mes viskuo aprūpinti. Kad jie ten taip gyventų, kaip mes.

Jonas žiūri į laišką, galvoja apie motiną. Atsilyginsiu tau gerumu, pavyzdingumu. Aukosiuos dėl tėvynės, dėl antrosios savo motinos, ir būsi tu, motute, laiminga.

Juoz. Gražulis

KAS TRAUKIA PRIE KARO MOKSLO?

Pirmiausia ramygaliečių moksleivių vardu pasigirsta, kad kariškąjį parengimą labai mėgstame. Gal karo mokslams mums įdomus, kaip pasirėngimo ginti savo kraštą, o gal, kad jis tikrai įdomus ir įdomiai dėstomas: mokytojas pasako temą, mes kiekvienas reiškiamė savo nuomonės, o mokytojas tik papildo arba patarso.

Be teorijos, sutinkame ir praktikos darbų. Ketvirtokai užsimerkę greit išardo ir sudeda šautuvą, penktokai su šeštokais dvi pamokas lenktyniavo, kurie greičiau išardys ir sudės šautuvą. Visi mėginome savo taiklumą ir, pasigirsta, kai kurie gana taikliai šaudome. Teko išmėginti ranką granatas mėtant.

Penktas Kazlukas

SKAUTAI — KAVALERISTAI

Šiomis dienomis Alytaus 2 ulonų p. jojkloj buvo koncertai, kuriuose dalyvavo ir Alytaus rajono tunto skautai. Skautai — kavaleristai neseniai įsikūrė, tik rudeni, prieš Vytijos sulėkimą. Nors dar neseniai įsikūrė, tačiau ulonų pulko vado mjr. Rėklaičio pastangomis dalyvavo ulonų konkūrose. Konkūrose skautai — kavaleristai pasižymėjo neblogiausiai.

B. M.

NETRUKUS IŠMĖGINSIME TAIKLUMĄ

— Šiomet Kvietiškiio šauliai gerai šaudė mokomais šratais. Jei taip šaudys ir kovos šoviniai, tai visi beveik pereis į A klasę. Netrukus bus galima sužinoti, nes šaudymas bus gegužės 13 d. 9 p. p. šaudykloj.

Būsimasis kareivėlis

RENGIAMĖS MANEVRAMS

Ukmergės amatų mokykloj karinis rengimas eina visu smarkumu. Jau pabaigėm eiti statutus ir pradėjome rikiuotę. Dabar, sušilus orui, kiekvieną pamoką einame į lauką, kur mokomės manevruoti. Manevruojame dar be šautuvų, bet netrukus manoma pradėti ir su šautuvais.

Simas

LABAI DOMISI AVIACIJA

Paskiausiai Alytuje visi ėmė labai domėtis aviacija. Lietuvos aero klubo narių skaičius gerokai padaugėjo. Kiekvienas ties Alytum pasisukęs lėktuvas būna palydėtas visu smarkumu. Alytaus gyventojai nori, kad Alytuje būtų surengta aviacijos šventė. Jos pasisekimas būtų labai didelis, nes visi Dzūkijos miesteliai ir kaimai joje dalyvautų. Tikimasi, kad aviacijos propagandos diena Alytuje šią vasarą bus surengta.

Medzis

IR MES MOKOMĖS

Balandžio 19 d. Šiaulių vyrų gimnazijos VII klasė nuvykome į kareivines, kur šaudėme 75 metrų distancijoj kovos šoviniais. Visi mokiniai ėjo su noru ir visą laiką buvo kariaiškai nusiteikę. Dar labiau visiems pakilo ūpas, kai sužinojome, kad bus duodama šaudyti kovos šoviniais. Kiekvienam mokiniui buvo duota po tris šovinius, kuriuos iššaudyti stengėsi kuo geriausiai. Daugiausia buvo surinkta 34 taškai. Po šaudymų visi grįžome į namus kariškos dvasios kupini. Dabar laukiame vėl panašių šaudymų.

J. K.

MANO AUGINTI KARO KARVELIUS

Daugelis moksleivių iš širvintų valsčiaus, kurie tęsia mokslą Kauno aukštesnėse mokyklose, mano per šias vasaras atostogas atsivežus iš Kauno kariuomenės karvelynų, auginti našto — karo karvelius. Jau per Velykų atostogas kai kurie tam reikalui taisė savo „būsimiesiems“ gyvenimo namelius, lesvklas projektavo ir t. t. Baigę mokslą tikisi karinio parengimo instruktoriu pagalba, žūt būt, gauti tų karvelių.

J. Bijūnas

GERAI ŠAUDOME

Balandžio 28 d. mes, Marijampolės V. R. J. gimn. aštuntokai, nuvykome į 9 p. pulko šaudyklą, kur buvo šaudymas kovos šoviniais. Kiekvienas gavome po tris šovinius. Distancija 100 m, gulom nuo atramos. Šaudymo rezultatai geri.

Geriausiai sušaudė mok. J. Juodzevičius, išmušęs 36. Daugelis išmušė per 30.

Pasirodo, kad aštuntokai yra geri šauliai.

Tuo tarpu, kai aštuntokai šaudė, septintokai tik mokomės taikyt ir nekantraudami laukiam tos dienos, kada galėsime vykti į šaudyklą. Mums žadėjo duoti po 6 šovinius. Žadame gerai šaudyti ir pralenkti aštuntokus.

Bendra visų mintis — manevrai. Jų visi laukiame. Nežinome tik, kuria kryptimi ir kada. Tik tiek nemalonu, kad negausimė kareiviškų pietų, kas papildo mums karišką nuotaiką. Mat, 9 p. pulkas bus išvykęs į poligoną.

B. K.

RENKA KARIŠKAS DAINAS ARTĖJANČIAI STOVYKLAI

Artėjant mokslo metų pabaigai, ukmergiečiai skautai visu smarkumu pradėjo rinkti ir užsirašinėti įvairias dainas. Dainos daugiausia yra parenkamos kariškos, kurias skautai mano šapirografu atspausdinti. Atšapiragrafuoti, manoma keletą dešimt egzempliorių, kuriuos manoma stovykloje išdalyti pademarklinijos broliams ir sesėms, kurių vakare prie sukurto skautų laužo susirenka gana daug.

Simas

lentelės prisegti laikraščiai išlankyti gerai dar ir todėl, kad tą savaitę karys, nespėjęs perskaityti laikraščio, tai padarys kitą savaitę.

Tvarkingai pritaisyti laikraščiai prie lentučių netalpų susitrins ir, po kiek laiko juos surinkus, bus galima įrašyti į knygas.

J. Gironis

RAITUJŲ KONKŪRAI PANĖMUNĖJE

Balandžio mėn. 29 d. Panemunėje, Karo Mokyklos jodinėjimų aikštėje, buvo kavalerijos ir artilerijos karininkų, kariūnų ir puskarininkių pirmą kartą šiais metais vieši jojimo konkūrai. Raiteliai turėjo kuo greičiausiai nugalėti gana daug įvairių kliūčių. Karininkams teko daug didesnis skaičius ir stambesnių kliūčių negu puskarininkiams, o kadro kariūnai ir kariūnai aspirantai jojo grandimis. Iš karininkų greičiausiai prajogo nugalėdami po 14 kliūčių: 1) gusarų pulko lt. Mikelevičius per 2 min. 15 sek., 2) jaun. lt. Garbenis — 2 min. 19 sek. ir 3) artilerijos lt. Raugalis — 2 min. 24 sek. Puskarininkių 8 kliūtis greičiausiai prajogo: 1) gusarų v. p. Merkelis per 1 m. 51 sek., 2) v. p. Kvaraciejus — 1 m. 54 sek. ir 3) artilerijos v. p. Morkūnas — 1 m. 57 sek.

Kariūnų, iš dalyvavusių 6 grandžių, greičiausiai prajogo viena kadro kariūnų grandis per 2 min. 5 sek.

Laimėtojai apdovanoti laimėjimo ženklais ir kitais prizais.

Publikai gražiausią vaizdą sudarė kariūnų grandžių šokimas per kliūtis.

Konkūrus stebėjo Karo Mokyklos viršininkas gen. lt. Jackus, daug kitų aukštesniųjų ir žemesniųjų karininkų ir šiaip miesto publika — buvo tirštai apsupta visa aikštė.

RENGIASI SUAKTYVINTI SPORTA

Balandžio mėn. 27 d. buvo kariuomenės sporto draugijos 4 art. pulko skyriaus narių metinis visuotinis susirinkimas.

— Įrinkta 1934 m. valdyba iš kpt. Botyriaus, lt. Kavko, lt. Bulvičiaus, virš. Januškos ir vyr. psk. Jablonskio. Revizijos komisija iš jaun. lt. Kiliaus, jaun. lt. Ščepavičiaus ir virš. Baltūsio.

— Kad sėkmingiau eity įvairių šakų sportas, paskirta iš skyriaus narių atitinkamos sekcijos: raitųjų, vandens, kamuolio žaidimo, teniso lauko ir stalo, lengvosios atletikos ir t. t. Šios sekcijos turės ne tik plėsti šį sportą, bet ir rungtynes pagal išgales rengti.

— Pasiūmėusiems sportininkams ir vienam geriausiai mokomąją komandą baigusiam gimnastui duoti prizai, kad paskatintų daugiau sportuoti.

— Šiais metais vėl numatoma organizuoti futbolo komanda ir rėmėti rungtynes. Birželio — liepos mėn. surengti raitųjų rungtynes. Taip pat ir patogiu laiku vandens sporto rungtynes, būtent: valčių, baidarių, plaukimo ir t. t.

— Vandens sporto priemonėms papildyti bus baigiamas dirbdinti pernai nebaigtos 4 baidarės ir visiškai baigiama viena nauja valtis keliems asmenims. Taip pat bus perkama nelaimės ištiktiems vandeny gelbėti. Šioms priemonėms laikyti prie ežero bus statomas lentinis namelis, kuriame, be priemonių, galės nariai ir rūbus pasidėti užsiiminėdami vandens sportu.

— Per Jonines — birželio mėn. 24 d. — manoma surengti į pajūrį narių ekskursiją. Ekskursijai pinigų norima gauti dalis iš pulko ekonominių sumų, kita — paskirta skyriaus sąmatai.

— Priimta 1934 metams sąmata, kurios pajamos numatytos iš gegužinių, sporto rungtynių, vakarų, narių mokesčio, teniso aikštelių ir kitų šaltinių. Išlaidos numatytos remontuoti ir papildyti turimas sporto priemones, prizams, ekskursijai ir kitiems tikslams.

Be to, dar į skyrių įstojo keletas naujų narių. Dėl įvairių priežasčių išvykę iš pulko išbraukti.

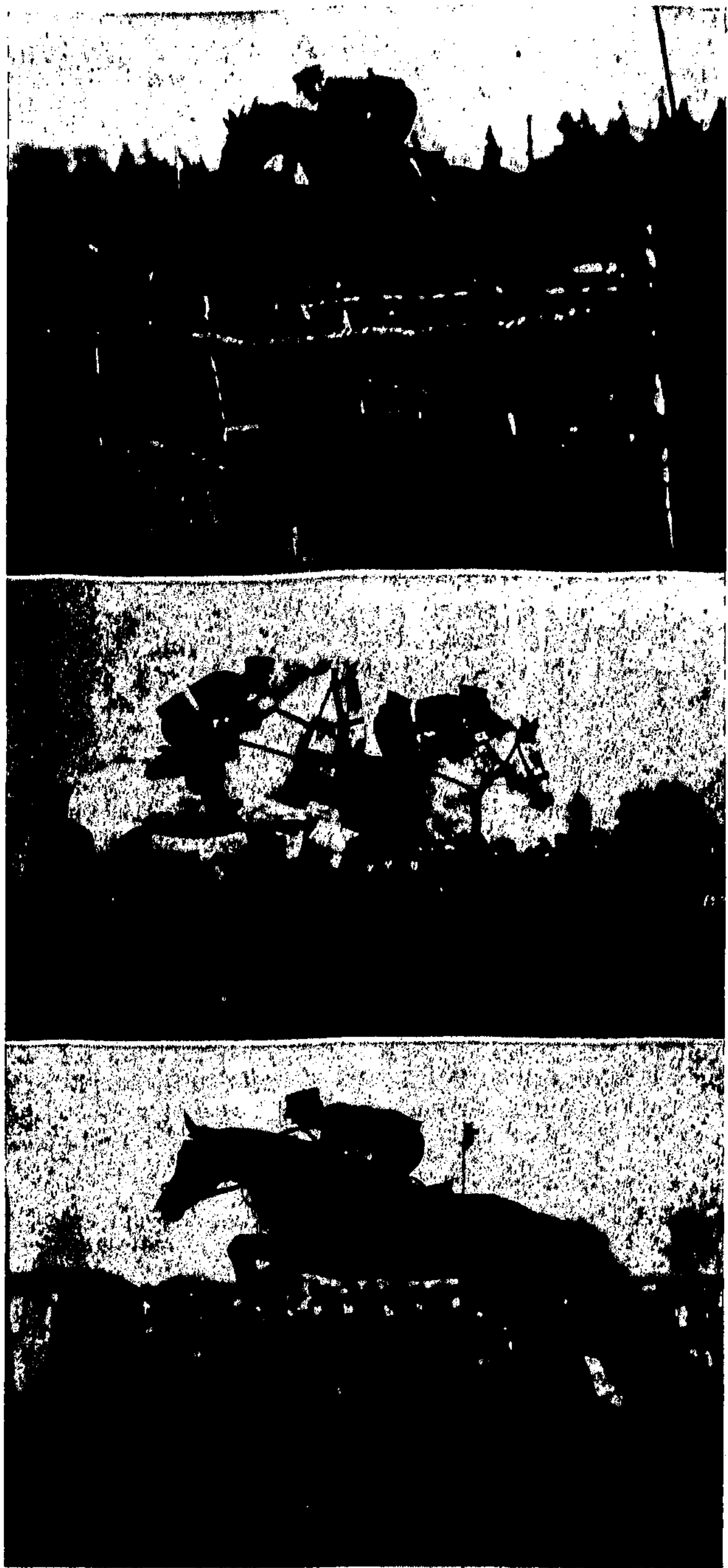
Aplamai, šiais metais nuspręsta, kiek leis sąlygos, priemonės ir kitos aplinkybės, daugiau rūpintis sporto kultivavimu.

Benas Jablonskis

ULONŲ RAITUJŲ SPORTAS

Balandžio mėn. 22 d. buvo raitųjų sporto rungtynės. Rungtynių programą sudarė:

1. j. pusk., grandinių ir ulonų užjojimas. 6 kliūtys; aukštis 90 cm, plotis 1,20 cm. Pirmąją vietą laimėjo ulonas Svenčionis su ark. „Kokosas“, antrąją — mok. Žoly-

KARO MOKYKLOS JOJIMO DIENA

Sulco foto

nas su kum. „Alkūnė“, trečiąją — ulonas Mockapetris su ark. „Kumpis“.

2. Alytaus gimnazijos skautų užjojimas. 5 kliūtys: aukštis 90 cm, plotis 1,20 cm. Pirmąją vietą laimėjo Petrauskas, antrąją — Junalevičius, trečiąją — Petružis.

3. Liktnių puskarininkių ir vachmistų užjojimas. 12 kliūčių: aukštis 110 cm, plotis 1,50 cm. Pirmąją vietą laimėjo v. p. Minalga su arkliu „Atrastas“. Antrąją — v. p. Pluta su kum. „Floryda“, trečiąją — v. p. Gauronskis su arkliu „Sukilėlis“.

4. Pirmas karininkų užjojimas. 12 kliūčių: aukštis 120 cm, plotis 1,50 cm. Pirmąją vietą laimėjo kpt. Uglianskis su kum. „Nuotrauka“ švariai ir greičiausiai, antrąją — kpt.

Bajerčius su kum. „Ataka“ švariai, trečiąją — j. ltn. Cininas su arkliu „Gynėjas“ švariai.

5. Antras karininkų užjotimas. 3 kliūtys, aukštis pradant nuo 1 m. Peršokus švariai, progresyviai didinamas. Pirmąją vietą laimėjo j. ltn. Kukta su kum. „Atmintis“, antrąją — kpt. Kaminskas su kum. „Aukšta“, trečiąją — kpt. Ugianskis su ark. „Azijatas“. Paskutinis runginosi aukštis buvo 1 m. 60 cm.

Visiems laimėjusiems pulko vadas įteikė dovanas. Rungtynių žiūrėti buvo daug visuomenės.

Jaun. ltn. Kukta

JAU BAIGIAMY YPATINGIEJI ŠAUDYMO PRATIMAI

5 p. pulke puskarininkų ypatingieji šaudymo pratimai baigiasi ir galutinas jų baigimas bus pirmoje gegužės mėn. pusėje. Po pirmųjų dviejų pratimų, pirmoje vietoje atsidūręs, vyr. pusk. Tamoševičius dabar jau turi surinkęs per 30 t. skirtumą, kuris jam laiduoja lengvai likti nugalėtoju. Dabar liko dar viso tik pratimai, kurie galutinai nustatys ir kitų geresnių šaulių eilę.

Andrius

Gaisrų fronte. III. 20 d. Radviliškio mieste sudegė daržinė su pašarais. Geležinkelių kuopos ugniagesiams teko per gaisrą saugoti kuopos technikos dirbtuves. Gesinimo darbams vadovavo k-dos v-kas ltn. Gavelis.

IV 8 d. Kėdainiuose naktį degė 2 aukštų medinis namas. Gaisrą gesino 2 art. pulko ir miesto ugn. dr-jos k-dos, vadovavo miesto brandmajoras ltn. Maksimavičius. Nuostolių arti 6.500 lit. Pavojus gresė visam kvartalui. Namų savininkas apdegino sau rankas kraustydamas savo daiktus iš degančių namų.

IV. 8 d. po pietų degė miškas tarp Klaipėdos ir Girulių. Į gaisrą buvo iššaukta, be miesto savivaldybės, ir 7 p. p. ugn. k-da, bet, atvykus į gaisrą, rado jį jau užgesintą.

IV. 10. d. naktį Kauno mieste 1 gusarų pulko ir karo policijos mokyklos ugniagesiai buvo iššaukti į gaisrą Tulpių gatvėje. Degė sandėlis kieme, gaisras greit likviduotas miesto savivaldybės ugniagesių.

IV. 15 d. Vytauto Didžiojo kuopos ugniagesiai su miškų tarnautojais, geležinkeliečiais ir apylinkės gyventojais gesino miško gaisrą Kašiađorių urėdijos Būdos girininkijos 20-tame kvartale; išdegė arti 30 ha jauno miško. Po 2 val. darbo gaisras buvo sulaukytas.

Kaune įgulos ugn. inspektorius kovo — balandžio mėn. buvo išvykęs į gaisrus 12 kartų.

XII karių ugniagesių laida išvyko namo balandžio mėn. Šioj laidoje ugniagesybos kursus išėjo arti 400 kareivių. Su šia laida išėjo į atsargą tarnavę ugniagesių komandose nuo jų įsteigimo dienos gediminininkas vyr. pusk. Aidukas Petras, šarvuotininkas viršila Narbutas Jonas ir karo policijos mokyklos j. pusk. Nūtautas Stasys.

Apdovanoti ugniagesiai. Lietuvos ugniagesių sąjungos ženklų taryba balandžio 22 d. nutarė apdovanoti „Artimui Pagalbon“ I, II ir III laipsniu visą eilę aukštesnių kariuomenės viršininkų, ugniagesių viršininkų — karininkų ir jų pavaduotojų — viršilų ir puskarininkų. Be to, daug puskarininkų apdovanota naujai įsteigtu „Artimui Pagalbon“ medaliu. Apdovanotųjų sąrašą įdėsime kitame numeryje.

Belgų padėka. Belgijos karališkosios ugniagesių federacijos prezidentas majoras Alb. Vanderkindere atsiuntė mūsų kariuomenės ugniagesių vadovybei širdingą padėką dėl pareikštos belgų ugniagesiams užuojautos jų karaliui Albertui I tragiškai mirus.

Sveikino ugniagesių sąjungos pirmininkas. Balandžio 20 d. mūsų ugniagesių sąjungos pirmininkui p. Gustavui Feterauskui sukako 60 metų amžiaus. Ta proga jį sveikino telegramomis kariuomenės ugniagesių vadovybė bei karių ugniagesių atstovai sąjungos taryboj ir XII laidos ugniagesiai. Jubiliatui įteiktas sidabrinis sąjungos ženklas ir gėlių.

RAITUJŲ SPORTO SAJUNGOS „VYTIJA“ RINKTINIŲ VADŲ SUVAŽIAVIMAS

Balandžio mėn. 21 — 22 d. Kaune buvo „Vytijos“ rinktinių vadų suvažiavimas. Suvažiavimą 12 val. atidarė „Vytijos“ vadas mjr. Kraunaitis, pasakydamas ilgesnę kalbą apie „Vytijos“ praeities ir ateities veiklą, santvarką ir uždavinius. Vyriausias „Vytijos“ uždavinys atgaivinti seną ir reikšmingą jotimo sportą, kuriam pradžia davė kariuomenė. Turime praveisti bendrą mokymo ir auklėjimo sistemą ir gerinti arklių veislę. Iš kitos pusės mums negali nerūpėti ir karinis jaunųjų raitininkų parengimas. Šiandieji viso pasaulio tautos nori būti kuo stipresnės ir sveikesnės, kad galėtų išsilaukyti. Turi ir mums tai nuolat rūpėti. „Vytijos“ štabas jau baigia parengti ir netrukus išleis visą eilę instrukcijų ir nurodymų, kaip tai atlikti kaimo sąlygose. Iki šio rudens turime pasirengti, kad iš kiekvieno apskrities būtų atsiunčiama po kelis raitininkus į didžiuosius kavalerijos konkūrus Kaune.

Po „Vytijos“ vado kalbos buvo klausimai. Tarp kitų N. Kviklys (Raseinių) klausė ar „Vytijos“ štabui žinoma, kad Klaipėdos kr. dabar kumeliukų kainos pakilo dvigubai, nes juos supirkinėja iš Vokietijos atvykę pirkliai. Mjr. Kraunaitis atsakė, kad vokiečiai pradėjo supirkinėti arklius, mokėdami už juos iki 1500 markių, grynai politiniais sumetimais parodyti kaip jiems „rūpi“ Klaipėdos krašto ūkininkai. Atitinkamų mūsų organų į tai jau atkreiptas atitinkamas dėmesys.

22 d. buvo tradiciniai rinktinių vadų konkūrai — rungtynės gusarų pulke. Geriausiai apjojo Kebleris (Kėdainiai), Jakštas (Telšiai), Galbuogis (Jurbarkas), Paulauskas (Klaipėda), Jakutis (Tauragė) ir Baršauskas (Ukmergė). Laimėjusiems e. K. K. Rūmų direktoriaus p. Daniliauskas įteikė dovanas. Geriausiai veikusi per 1933 m. Tauragės rinktinė gavo atitinkamą dovaną.

Ats. j. ltn. Paulauskas

JSO MOTERYS KREPŠIASVAIDŽIO MEISTERIS

Iš krepšiasvaidžio pirmenybių paaiškėjo tik vienas meisteris, t. y. moterų JSO, finale nugalėjusi Makabi 6:2, laimėjo 1934 metų moterų krepšiasvaidžio meisterio vardą. Kitų grupių rungtynės dar nesibaigia. Jos žaidžiamos bus ne sporto salėj, bet aikštėse lauke.

JSO BALETAS 6:0 (3:0)

Balandžio mėn. 26 d. LFLS aikštėje buvo pirmos Lietuvos savo rūšimi futbolo rungtynės, nes žaidė JSO su valstybės teatro baletininkais. Nesunkiai laimėjo JSO net 6:0. Užsieny panašios rungtynės tarp menininkų ir kitų profesijos žmonių įvyksta kelis kartus metuose ir turi neblogą pasisekimą. Šį šeštadienį baletu komanda žais su Meno Mokyklos komanda. Šioms rungtynėms abi komandos rimtai rengiasi, vieną net treneris p. Šimanas treniruoja. Apie gegužės mėn. vidurį baletu komanda pakviesta žaisti su latvių menininkais Rygoje vienas futbolo rungtynes.

Š. Š. KOVAS — PANEVĖŽIO MAKABI 10:0 (5:0)

Balandžio mėn. 28 d. Lietuvos futbolo meisteris Š. Š. Kovas rungtynėmis su P. Makabi atidarė Lietuvos futbolo pirmenybes. Šiomet naujai priimto į LL grupę Panevėžio apygardos nugalėtojo Makabi „debiutas“ pasibaigė katastrofiškai. Nors ir prieš rungtynes beveik užtikrintai buvo galima pasakyti, kad ji neatsilaikys, bet tokio rezultato vis dėl to nesitikėta. Ji kiek fiziškai, tiek ir taktiškai pasirodė silpna. Tai parodo, kad provincijos sportininkams reikia daug padėti triūso, kad galėtų prilygti laikinosios sostinės futbolininkams.

Prieš kitas LL komandas, kurios yra silpnesnės, Makabi, reikia tikėtis, pasirodys geriau.

TJK — LFLS 3:2 (0:1)

Balandžio mėn. 29 d. mūsų LL komanda LFLS Taline (Estijoje) žaidė draugiškas futbolo rungtynes su vietine komanda vardu TJK. Pirmas puslaikis baigėsi 1:0 kauniškių, o antras 3:1 taliniečių naudai. Taigi, bendras rezultatas 3:2 TJK naudai. Antras rungtynes turėjo su Estijos meisteriu „Sport“, kurių rezultatus įdėsime kitame „Kario“ nr.

LGSF — MSK 4:2 (2:0)

Balandžio mėn. 29 d. pirmenybių rungtynėse susitiko LGSF su kitu nauju LL grupės nariu MSK ir laimėjo 4:2.

Jau pat pirmojo puslaikio pradžioje Bužinskas pasiekia pirmą golą. Vėliau žaidimas kiek išsilygina. Ir tik prieš pat puslaikio galą Paulionis fiksuoja 2:0.

Antram puslaiky nežymi persvara vėl LGSF pusėje, bet prie jos vartų už beko klaidą ir ranka paliestą sviedinį duodami du iš eilės pendeliai, kuriuos Lapėnas išnaudoja ir rezultata išlygina. Dabar vyksta žūtbūtinė kova dėl persvaros golo ir ši laimė nusišypsavo dėl LGSF. Ji gauna savo naudai pendelį ir Juškevičius padaro 3:2. MSK rengiasi prie LGSF vartų lyginti rezultata, bet daug gerų progų neišnaudoja. Prieš puslaikio galą LGSF centro puolėjas Bužinskas gražiu smūgiu rezultata fiksuoja 4:2 ir rungtynės baigiamos.

Rungtynės pasižymėjo dideliu iš abiejų pusių žiaurumu. Telsėjas turėjo pašalinti iš aikštės du MSK (Šopį ir Federavičių) ir vieną LGSF (Brazauską) žaidėją. Telsėjas (kpt. Juozapaitis) buvo griežtas ir todėl neleido pasireikšti dar didesniai žiaurumui, kuris galėtų atnešti didesnių nemalonių.

STUDENTŲ BĖGIMAS PER MIESTĄ

Balandžio mėn. 29 d. buvo V. D. U. studentų bėgimas per Kauno miestą, kuriame dalyvavo didelis skaičius sportininkų iš visų korporacijų. Korporaciniam bėgime pirmąją vietą laimėjo atsargos karininkų „Ramovė“, surinkusi 60 taškų. Antrąją vietą laimėjo ateitininkai (33 taškai), trečiąją „Plienai“ ir t. t. Paskiram bėgime pirmąją vietą laimėjo ats. j. ltn. Kijauskas, antrąją Brakūnas.

Bėgimo pažiūrėti buvo atvykęs švietimo viceministeris p. Daniliauskas. Dovanas laimėtojams išdalino V. D. U. prorektorius prof. Česnys.

LĒKTUVŲ PANAUDOJIMAS RAUDONOJO KRYŽIAUS TARNYBAI

Rusų laikraščiai praneša, kad rusų raudonasis kryžius bando panaudoti savo reikalams aviaciją. Dabar jis savo žinioje turi 18 lėktuvų, kurie būsią pritaikinti sužeistųjų gabenimui. Kai kurie iš jų turi gana galingus motorus ir gali aptarnauti didelius veikimo plotus. Lėktuvas K. 5 turi savo kabinoje 4 lovas, 3 fotelius; kitas turįs net 6 lovas ir 4 fotelius. Be to, kiekvienas šių lėktuvų esąs aprūpintas maža vaistine, šilto ir šalto vandens voniomis. Lėktuvų pakankamas dydis leidžia paimiti ir atitinkamą skaičių sanitarinio personalo.

VOKIEČIAI DOMISI ARKLIAIS

Dažnai esą tvirtinama, kad po karo sumotorizavus kariuomenę, arklių pareikalavimas žymiai sumažėjęs. Bet Vokietijoje šis reiškinys beveik nepastebimas, nes dabar Vokietijoje esą tinkamų kariuomenei arklių daugiau negu 1913 m. Tiesa, paskiausiai įsigalėjusi ūkio krizė žymiai palietė ir gyvulių augintojus, tuo būdu ir arklių skaičius sumažėjęs. Jei-gu teikiama ūkininkams pagalba būsianti tinkamai sunaudojama, tai esą galima tikėtis, kad gyvulininkystė atgausianti senąsias pozicijas.

NAUJAS AUTOMOBILIŲ FABRIKAS VARŠUVOJE

Šiomis dienomis Varšuvoje buvo baigtas statyti moderniškas automobilių fabrikas. Dabartinis šio fabriko tikslas esąs patenkinti visus kariuomenės pareikalavimus. Anot gen. Slawoj-Skladkowski pareiškimo, kad kariuomenę aprūpinant šarvuočiais ir kt. priemonėmis, pirmoje eilėje užsakoma savo dirbtuvėse ir tuo visai atsipalaiduojama nuo užsienio priklausomybės. Šiuo metu tose dirbtuvėse gaminama tik sunkaus tipo sunkvežimiai, tačiau bandomą pradėti gaminti ir lengvesnio tipo automobiliai. Ateity gamybą manoma išplėsti, pradedant gaminti savo autobusus, sunkvežimius ir t. t. Pirmoji savo gaminių partija jau parduvinėjama.

Taip pat ir gumos srity manoma pasitenkinti vietiniais gaminiiais. Aplamai, reikia pasakyti, sako „Deutsche Wehr“, kad paskiausiai lenkų įvairių ginklų vietinė gamyba yra padariusi žymią pažangą ir baigia atsipalaidoti nuo užsienio įtakos.

Sunk. kulk. šaudymo statuto (G-26) pakeitimai ir papildymai (prizinio šaudymo reikalu)

(Vyriausiojo štabo aplinkraštis Nr. 9)

a) 285 § papildymas:

Greta su sunk. kulk. kuopų ir eskadronų karėiviais individualinėse rungtynėse dalyvauja dar ir atskirų kuopų (eskadronų) s. k. būrių ir šarvuočių rinktinės dalinių s. k. būrių karėiviai.

b) 286 § pakeičiamas šiaip:

Į puskarininkių rungtynes kiekviena s. k. kuopa (eskadronas ar šarv. dalinys) skiria 3 puskarininkius, o kiekvienas atskiros kuopos (eskadrono) s. k. būrys — 2 puskarininkius, kurie yra geriausiai atlikę mokomuosius pratimus.

Į taikytojų rungtynes kiekviena s. k. kuopa (eskadronas ar šarvuočių dalinys) skiria 6 geresnius taikytojus, o kiekvienas atskiros kuopos (eskadrono) s. k. būrys — 3 geresnius taikytojus.

c) 316 § papildymas:

Greta su sunk. kulk. kuopomis ir eskadronais prirengiamose ir lemiamose rungtynėse dalyvauja ir atskirų kuopų (eskadronų) s. k. būriai tokia pat sudėtimi, tik be kuopos (eskadrono) vado.

Lemiamose rungtynėse atskiros kuopos (eskadrono) s. k. būrio vadas, kuris atvaizduoja ir kuopos (eskadrono) vadą, išeina iš rikiuotės tik tada, kai abu juos vaizduoja taikiniai bus kliudyti.

d) 333 § papildymas:

Tokia pat sudėtimi, tik be kuopos (eskadrono) vado, šiose rungtynėse dalyvauja ir atskirų kuopų (eskadronų) s. k. būriai.

IGUDĖ ŠAULIAI RUSŲ KARIUOMENĖJ

Daugely svetimų kariuomenių labai rimtai žiūrima į parengimą įgudusių šaulių. Dėmesio vertas rusų kariuomenės įgudusių šaulių parengimas ir jiems statomi uždaviniai.

Įgudę šauliai, vadinami snaiperiai, apginkluoti specialiai parinktais ginklais ir optiškais taikikliais šaudymui tolimesniuose atstumuose. Snaiperiai ypač apmokomi sekti ir išnaudoti vietovę jų specialus uždavinys kautynėse — išmušti iš rikiuotės priešo vadus, sekimo ir ryšio organus.

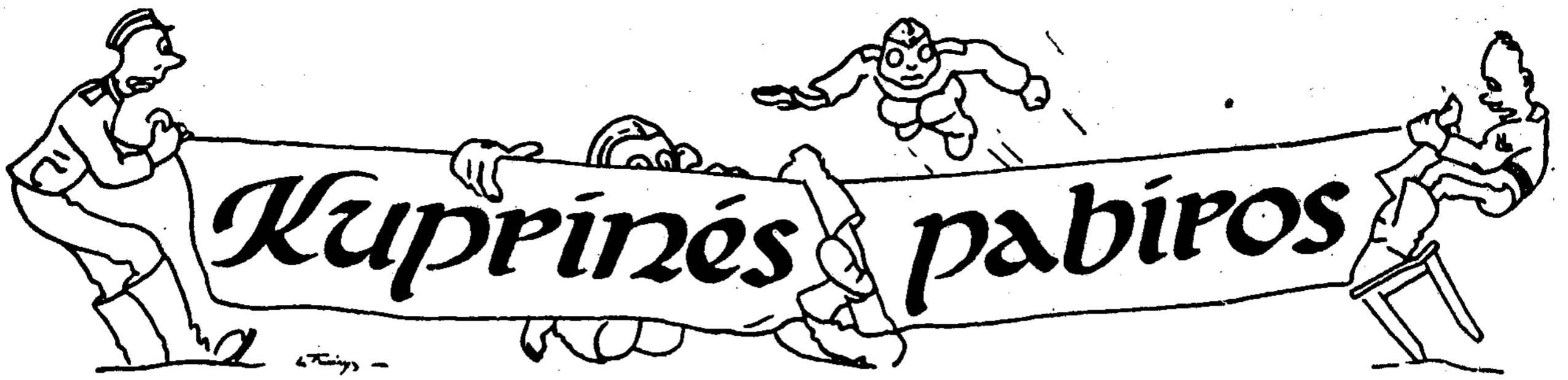
Snaiperių mokymą liečiančios instrukcijos reikalauja vartoti dvejopą taikiklį: tikslams, kurių atstumas mažesnis kaip 600 m, vartoti paprastą taikiklį, per 600 m — optišką. Įgudę šauliai turi veikti grupėmis po du. Kai vienas šaudo, antrasis seka vietovę ir priešą judesius, arba atvirksčiai. Šaulių kuopoje arba kavalerijos eskadronė numatyta nušėšių iki dešimt įgudusių šaulių.

Snaiperiais parenkami jau įpratę prie panašios specialybės žmonės, pav., medžiotojai.

Kad toki šauliai, išėję į atsargą, neatprastų nuo taiklaus šaudymo, jų tobulinimas pavestas Ossoaviachim'ui.

LENKAI MILITARIZUOJA GELEŽINKELIUS

Bevykstas užimtoje iš vokiečių Pamaro provincijoje (Torno apylinkėse) geležinkelių sumilitarizavimas vietos gyventojų tarpe sukėlė didelį susidomėjimą, kad net vietos geležinkelių administracija buvo priversta duoti tuo tikslu kai kurių pasiaiškinimų. Nurodoma, kad čia esantieji geležinkeliai pritaikomi prie bendrųjų Lenkijos geležinkelių linijų, nes tai esąs jau seniai pribrendęs reikalas. O kad civiliai geležinkelio tarnautojai pakeičiami kariais, tai irgi nieko nuostabaus nesą, nes to reikalaujanti šio krašto strateginė padėtis, nes ir vokiečiai prieš karą taip pat buvo pasielę. Tuo būdu ir Lenkijos vyriausybė, sekdam vokiečių pavyzdžiu, skirianti į svarbesnes strategines vietas apie 200 karininkų ir puskarininkų.

Žinau aš dainą vieną...

Žinau aš dainą vieną,
Kaip vieną gražią dieną
šaudykloj Petras šaudė,
O varnos kulkas gaudė.
Bum-bu bum-bu bum-bu-bu! —
Kulikutėle, o kur tu?

Širdužė smarkiai plakė,
Primerkė kairę akį,
Abi blakstienai dengė,
Kai Petras šauti rengė.
Din-dai din-dai din-dai-dai! —
Peršauti dangaus langai.

Šypsojos žalios lankos,
Suvirpo Petro rankos,
Suvirpo blauzdos aule,
Sušaudė Petras saulę.
Žai-žar žai-žar žai-žarai! —
Petrai, šaudai negerai!

Namolia Petras grįžo
Ir stengtis pasiryžo,
Ir šautuvą išvalė —
Toliau taip būt negali.
Petrai, Petrai, cha, cha, cha —
Ar karys gi tu, ar ne?!

Jon. Docius

SPĖJA JO PROFESIJA

— Šimts pyptkių, — nervuojasi viršila, — juo garsiau šauki eiliniui Bimšai, juo jis silpniau girdi. Kas gi iš jo bus?

— Telefonistas, tamsta viršila.

TADA BAIGS

Skyrininkas (į eil. žambą): — pasakyk, kada gi tu baigsi valandas stovėti?

Žambas: — Tada, tamsta skyrininke, kai viršila nustos jas dalinti.

PAVASARIO TEMOMIS

— Aš tvirtinu, kad jei kas eina medžioti, turi turėti pakankamai kantrybės.

— To, drauguži, man nestinga.

— Na, na iš kur tu jos pasisėmei?

— Matai, mano mielas, aš dažnai stoviu valandas.

Ugniagesis flirtuoja

— Tu užkūrei mano širdyje gaisrą...

— Atsiprašau. Čia nesusipratimas. Aš tik gesinu gaisrus, o ne kurstau.

APSUKRIAUSIS

— Kuris kareivis jūsų kuoppoje apsuksiausias?

— Ugi eilinis Kanopa.

— Argi?

— Tikrai. Jau dvejose suplyšusios kelnės draugų tarpe jam pasisekė „loterijon“ išleisti.

Mk —

TELEFONIŠKI KLAUSIMAI

— Sakyk, mano mielas, — klausia eilinis savo bičiulio, — kuriems galams vienoje kelio pusėje tie stulpai su vielomis?

— Va tai tau! Čia telegrafo laidai.

— O kodėl kitoj kelio pusėj jų nėra.

— Hm... matai, kad būtų vietos, kur telegramoms vaikščioti.

JIS JAU ŽINO

— Klausyk, Pievaiti, juk tu esi mano bičiulis, ar ne tiesa?

— Tiesa, tai tiesa, bet, deja, aš kaip tik neturiu dabar su savim pinigų...

GYVULIŲ MĖGĖJA

— Mano duktė yra didelė gyvulių mylėtoja, — giriasi motina.

— Sakykit, sakykit, o kuriuos gyvulius ji labiausiai mėgsta?..

— Raitininkų arklius: matote, jos sužadotinis gusaras.

PANEVĖŽIO 15 M. SUKAKTIES MINĖJIMAS

Prie šios sukakties nepaprastai rengiamasi. Iškabinti plakatai ne tik miesteliuose, bet ir kaimuose. Jau užsakyta ir 4 famfaros — trimitai — 4 p. pulkui dovana. Tik gaila kad svarbiausias dalykas — leidinys (monografija) toms iškilimams nebus išleista. Kad daugiau susidomėtų šių iškilimų svarba ir provincija, yra sudaryti valsčiuose ir miesteliuose komitetai: Panevėžio valsč. pirmininkas p. Venskūnas, Naujamiesčio — p. Grockis, Raguvo — p. Rukšėnas, Troškūnų — p. Bieliauskas, Kupiškio — p. Bačiulis, Viežintų — p. Tamošiūnas, Razalimo — p. Kudžma, Subačiaus — p. Kubilius, Ramygalos — p. Lukoševičius, Krekenavos — p. Gėgžna, Vadoklių — p. Peleckas, Smilgių — p. Pečiukėnas, Pušaloto — p. Mikoliūnas, Pūmpėnų — p. Jėčys, Šimonių — p. Jurkša, Šeduvos m. ir val. — ats. kpt. Petrauskas. Taigi, kaip matyti, 15 m. Panevėžio iš bolševikų atvadavimo sukaktis bus švenčiama gan iškilmingai.

Vikrutis

BŪRYS SUSPORTEJO

Kučiūnų šaulių būrys šiais metais birželio 24 d. per Jonines rengiasi iškilmingai švęsti būrio 15 metų sukaktį. Šventei programa jau sudaryta ir ypatingai tenka pažymėti, kad daugiausia skirta vietos sportui. Per šventę bus atlikta įvairių rūšių sportas, futbolo rungtynės ir šaulių moterių skyrius atliks keleta plastikos numerių.

Geriausiai sušaudžiusiam bus skirta premija.

Gojalis

ŠAULIAI ŠAUDO

Balandžio mėn. 29 d. Vlodo Pūtvinškio Kauno šaulių būrio šauliai Jesės šaudykloje atliko du šaudymų pratimus kovos šoviniiais — I prat. 100 m nuo atramos ir II prat. 150 m gulom nuo rankos. Pataikymo rezultatai gana geri. Didesnė pusė šaudžiusiųjų atliko nustatytas sąlygas. Atšaudė per 100 šaulių.

ŠAULIAI ISTEIGĖ SPORTO KLUBĄ

Šiomis dienomis buvo Kaišiadorių šaulių visuotinis susirinkimas. Buvo svarstyta įvairūs aktualūs reikalai: sporto, ugniagesių, spaudos ir t. t. Sporto klubas įsteigtas. Į klubo valdybą išrinkti: ats. jaun. ltn. Čiaučionas, K. Žvirblis ir J. Marma. Pirmininku paskirtas ats. jaun. ltn. Kavaliauskas. Klubo futbolo komanda jau pradėjo veikti; įsigyta bucai, kamuolys ir kit. reikmenys. Steigiamos ir kitos sporto šakos: lengv. atletika, krepšiasvaidis ir t. t.

Šauliai imasi iniciatyvos įsteigti šaulių ugniagesių komandą, nes šiemet Kaišiadoryse buvo jau keli gaisrai, kuriuose vietos ugniagesiai visai silpnai pasirodė. Todėl visuomenė susirūpino.

J. Marma

RENGIASI PRIEŠCHEMINEI APSAUGAI

Puskelniai. Balandžio mėn. 7 d. buvo baigti prieš Velykas pradėti „Priešcheminės apsaugos kursai“, kuriuos išklaušė ir reikalingiausias pratimus atliko visi „šešupės“ šaulių būriai ir apie 200 piliečių. Kursus pravedė kpt. Lelešius. Šauliai šiais kursais, kaip girdėti, yra labai patenkinti.

Kariuomenės leidiniai

MDSU ŽINYNO XXVI T. NR. 110

Plk. ltn. St. Raštikis pasirodė su sezoniniu straipsniu, kurio mintys itin svarbios ir reikšmingos, pradedant poligono darbu. Čia jis iškelia tokius dalykus: „poligoniškoji taktika“, daugiau kūrybos, taktiškų pratimų temos, tarpininkai, uždavinių nagrinėjimai, vadovietės, parodomieji pratimai, kariški orkestrai, stovyklų pagražinimai, šventadieniai ir poilsio dienos.

Toliau, minint Belgų karaliaus Alberto I mirtį, duota Belgijos karo operacijų apžvalga per didįjį karą. Toms operacijoms vadovavo pats Belgų karalius. Po to eina plk. ltn. H. Grabbi straipsnis iš Sôdur — Pagrindiniai brigados vadovavimo reikalai puolamosiose kautynėse. Jis duodamas kaip estų kariuomenės pažiūra į tą dalyką.

Gen. št. plk. ltn. Grinius rašo apie tankų ir pėst. bendradarbiavimą kautynėse. Plk. ltn. Jasulaitis plačiai nagrinėja, kaip turėtų būti remiami pėst. artilerijos ugnimi. Ltn. Juškauskas apibrėžia sekimą prancūzų pėst. pulke. Pabaigoj — kitų valstybių kariuomenių apžvalga ir visokių leidinių įvertinimas.

KARDAS NR. 9 (186)

Pirmiausia paminėtos kan. Tumo-Vaižganto metinės mirties sukaktuvės. Toliau eina aktualus straipsnis, kodėl mes turime kreipti dėmesio į dabartį, o ne į praeitį. J. ltn. Namažūnas atsiliepia dėl projektuojamojo palangiškio Ramovės vasarnamio. Jis žiūri į tai rikiuotės karininko akimis ir randa, kad tiems karininkams jis beveik nereikalingas.

Plačiai aprašytas Karininkų Ramovės atstovų suvažiavimas, to suvažiavimo darbai, pageidavimai, nutarimai, 1934 m. sąmata, Resp. Prezidento apsilankymas, jo kalba, kr. aps. min. plk. Giedraičio sveikinimai ir pageidavimai. Įdėtas trumputis straipsniukas dėl a. a. kpt. Gudyno kapo sutvarkymo žuvimo vietoj bei geresnio paminklo pastatymo.

Straipsnyje Kurortinio gydymo reikalu iškeliamos visai naujos mintys. Čia autorius duoda savo pasiūlymų, kaip didesnis karininkų skaičius galėtų pasinaudoti kurortiniu gydymu. Plk. Čaplikas pradėjo rašyti, koks turėtų būti Lietuvos karininko tipas. Rašoma dar aktualiausiai Europos reikalais, būtent, dėl 1934—1935 m. Vokietijos karo biudžeto.

Šį kartą įdėta gana plati mūsų kariuomenės ir svetimųjų kariuomenių gyvenimo apžvalga. Yra dar apie knygas ir naujuosius leidinius.

Naujieji leidiniai

Vinca Vincus Uždavinys. Europa iš automobilio, įspūdžiai ir nuotyčiai. Kaunas, 1934 m. Kaina 4,5 lt.

Nedaug mes teturime knygų, iš kurių galėtume bent kiek smulkiau ir arčiau susipažinti su kitų kraštų papročiais, gyventojais, pajusti tų kraštų gamtą, apskritai, turėti šioki toki vaizdą apie mums nežinomus kraštus, valstybes. Tiesa, turime svetimų romanų, tačiau romanai romanais ir lieka, o antra, tai ne sava, ne lietuviška.

Vincas Uždavinys yra kelionių mėgėjas ir puikus, aky-las stebėtojas, todėl tų jo ypatumų dėka mes jau turime antrą jo kelionių įspūdžių ir nuotykių knygą. Šios knygos autorius skaitytoją „vežasi su savim“ po Vokietiją, Čekoslovakiją, Austriją, Vengriją ir Jugoslaviją.

Knyga parašyta tikrai įdomiai. Sklandus pasakojimas iliustruojamas beveik jo paties darytomis iliustracijomis (30). Skaitytojas, rodos, drauge važiuoja su autorium, ir mato tų kraštų gamtą, jaučia svetimų žmonių dvasią, regi kaip elgiasi kitų kraštų žmonės, girdi jų kalbą. Jojė skaitytojas randa vaizdžiai aprašytus ir per lietuvių širdį „perėjusius“ kelis kraštus. Todėl knyga ypač tinka jaunuomenei, kuri be galo mėgsta kelionių ir nuotykių romanus. Jei kam tektų važiuoti per tuos pačius kraštus ir tais pačiais keliais, tai ši knyga galėtų būti puikiausiu vadovu ir patarėju.

A. Mušlinskas

Red. mjr. Petkūnas. Cheminis karas ir apsauga. Liet. šaulių S-gos leidinys. Kaunas, 1934 m. 282 + VI psl. Išspausa 5.200 egz. „Sakalo“ b-vei finansuojant.

Kiek teisingas yra senovės priežodis „nori taikos — renkis karui“, tiek teisingas šiandien yra šūkis: „nori gyventi — mokykis gintis nuo cheminio karo pavojaus“!

Kad karai neišvengiama žmonijos nelaimė, žinoma, niekas neabejoja, o kad būsiamasis karas bus cheminis bei aviacinis, irgi abejoti netenka. Šis karas bus daug baisnis ir žiauresnis už buvusius, nes jis palies ne tik ginkluotus gyventojus — kariuomenes, bet ir ramiuosius beginklius piliečius, moteris ir vaikus. Aviacijos ir nuodingų medžiagų pavojus suras mus visur. Jokios nusiginklavimo konferencijos neprivers valstybes atsisakyti nuo šių galingų kovos priemonių. Dėl to kaip didžiosios, taip ir mažosios valstybės šiam karui stropiai rengiasi. Mūsų kaimynai Lenkai, Rusai turi įsisteigę didžiules priešcheminio bei priešaviacinio apsigynimo organizacijas su milijonais narių. Šios organizacijos steigia priešcheminio bei priešaviacinio apsigynimo organus ir moko gyventojus pačius gintis. Mums atsilikti irgi neleistina. Mes gyvename tokioje vietoje, kuri, karui kilus, greičiausiai virstų karo lauku. Todėl ši knyga, mokanti gyventojus gintis nuo cheminio karo pavojaus, šiandien labai reikalinga ir brangintina.

Liet. šaulių Sąjunga išleidusi šį leidinį ir jo autoriai jį pafašę, nuveikė didelį ir svarbų Lietuvai darbą.

Knygoj apščiai paduota žinių apie *chemines karo medžiagas* (jų ypatybes, rūšis, cheminę sudėtį, pažinimo būdus ir veikimą), *cheminio puolimo technines priemones ir būdus*, patiekiamos trumpos meteorologijos žinios ir nagrinėjama met-jos reikšmė bei pritaikymas cheminiam karui. Kitose knygos dalyse nurodomos priemonės ir būdai, kaip nuo cheminio karo pavojaus apsisaugoti. Čia supažindinama su *pasikiros apsaugos priemonėmis* (įvairios dujokaukės, jų vartojimo taisyklės, izoliuojantieji prietaisai, apsaugos rūbai ir tepalai nuo nuodingųjų medžiagų, veikiančių visą žmogaus kūno paviršių), irsu *masiniais žmonių apsaug. būdais* (slėptuvės, kostuvai, ventilatoriai ir kit.). Knygos pabaigoj aprašomas *nuod. medžiagų veikimas ir pagalbos organizavimas nukentėjusiems*. Taip pat suteikiama žinių apie *gyvulių apsaugą*. Knygoje apščiai iliustracijų ir brėžinių (102).

Nors kaina (6 lt.) daugeliui skaitytojų gali būti kiek brangoka, bet, atsižvelgiant į naudingos medžiagos gausumą, knyga tos kainos verta ir patartina įsigyti.

J. Vilutis

Vytautas Alantas. Tarp penkių ir septynių. „Spaudos Fondo“ leidinys. Kaunas, 1934 m. Kaina — 3 lt.

Vyt. Alantas šiuo savo novelių rinkiniu pasirodė esąs miesčioniškos dvasios žmogus. Jis gerai pažįsta mūsų siaurą miesčioniškąjį gyvenimą. Beveik visos jo novelės paimtos iš šitos aplinkos.

Novelėj „Tarp penkių ir septynių“ pavaizduotas artisto gyvenimas, dar tik besirengiančio į scenos darbą. Jo intrigos ir visi sielos virpėjimai, ne tik artistui, bet ir kiekvienam jaunam skaitytojui, primins savus patyrimus. Čia taip tampriai pinasi meilė, menas, nepasisekimai ir alkoholis.

„Karjera“ — tai valdininko dalia. Mylima moteris ir svajonė apie aukštesnę kategoriją. Aukštesnė kategorija ir netekimas moters.

„Nevykėly“, „Keturkojuose“ ir kitur autorius pasirodo gerai pažįstas tiesos ieškotojų dvasią, suprantas jų sielos pasiilgimą, jų pažiūras. Tik jie bevaliai. Autorius sako, jog jie kūrėjai, bet jiems nieko neleidžia kurti. Juos vaizduoja tik kaip gyvenimo nevykėlius, krintančius į beviltį pesimizmą.

Apie kaimą autorius nors vertingais žodžiais atsiliepia, bet kaimui jis jau svetimas. Novelėj „Daržinė“, jo jaunas energingas ūkininkas Juozas Onaitis yra tik užmaskuotas miesčionis, primestas kaimui. Tokios jo darbštumo pasėkos, kad „vietoje švendrių ir viksvų ėmė augti javai“, sunkiai gali įtikinti skaitytoją, pažįstanti kaimo gyvenimą.

Visose autoriaus novelėse pinasi moteris ir meilė. Moteris jis vaizduoja arba dviveides, arba pesimistes („Romanas per radio“).

Stasys Anglickis. Kraujo auka. Lirika. „Sakalo“ b-vės leidinys. 1934 m. Kaina 2,50 lt.

Prieš akis turime naujai išleistą St. Anglickio lirikos rinkinį. Jame poeto balsas eina vienu sunkiu skundu. Liūdnai savo liros stygos virpina poetas ir mums neaiškiai gieda apie klastingą gyvenimą, apie vertybių smukimą. „Išdžiūvę šulniai, nebemuša šaltiniai, gyvenimas toks artimas, toks mylimas — pabėgo (Kova su slibinu — 9 psl.). Anas gyvenimas pabėgo, o prie naujo Anglickis nemoka prisitaikyti, nemoka naujajam giedoti.

T. A.

Padėka

Jau keli metai kai įsigyveno tradicija, kad išeinantiems atsargon kariams Vyriausiojo Štabo Spaudos ir Švietimo skyrius, kur tai galima, rengia atsisveikinimo spektaklius. Ši pavasarį išeinantiems atsargon kareiviams Kauno įguloje buvo suvaidinta drama „Kęstučio mirtis (Vytauto išgelbėjimas)“, Šiaulių įguloje „Auklėtojai“ ir „Kai širdis traukia“. Kariams spektakliai, paprastai, daromi dienos metu. Tai yra kaip tik scenos darbininkų poilsio valandomis. Bet mūsų aukštai gerbiami ir didžiai mylimi vaidilos, kai reikia vaidinti kariams, mielai tai atlieka.

Turėjusių malonumo būti spektakliuose karių vardu Valsybės teatro Kauno ir Šiaulių skyrių administracijai, režisieriams ir vaidiloms — mūsų talkininkams p. p. Bindokaitei, Jakavičiūtei, Kurmytei, Leimonaitei, Pinkauskaitei, Rutkauskaitei, Vosyliutei, Žalinkevičiūtei, Dauguviečiui, Derkinčiui, Chodaravičiui, Fedotui-Sipavičiui, Joknai, Jurašūnui, Jursiui, Kramerui, Kubertavičiui, Kupstui, Lauciui, Mackevičiui, Petraičiui, Pilikai, Radzevičiui, Steponavičiui, Tvirbutui, Vainiūnui, Vizgirdai ir scenos darbininkams, *Vyriausiojo Štabo Spaudos ir Švietimo skyrius širdingai dėkoja.*

ISTORIŠKOS UNIFORMOS

Lig šiol lenkų kariuomenėje per pulkų šventes buvo priimta dalių vėliavas lydėti kariams, aprengtiems XVIII — XIX šimtmečių istoriškoms uniformoms. Kariškų žurnalų ir laikraščių puslapiuose dažnai galima pamatyti Napoleono laikų grenadierius puošniomis uniformomis, paskui kurių eina kukliai apsirengę slėpimosios spalvos uniformomis ir pilkais plieno šalmais dabartiniai kariai. Paprastai, šiems garbingiems lenkų praeities liudininkams, senoviška mada uniformuotiems kareiviams, duodavo ..dabartinius ginklus: šautuvus ir kardus. Tai tikrai neestetiška. Dabar į šiuos „maskaradus“ atkreipė dėmesį pats lenkų kariuomenės oficiozas „Polska Zbrojna“. Ji nurodė įprastos tradicijos nelogiškumą. Ateityje istoriškos uniformos bus vartojamos per iškilmes pačioje dalyje, salėje arba scenoje, bet ne gatvėse ir aikštėse. Laikraštis mano, kad seną uniformą reikia mylėti, gerbti ir... laikyti pulko muziejuje.

RAUDONOSIOS ARMIJOS MOTORIZACIJA

Siometinio parado, kuris buvo Maskvos Raudonojoje aikštėje, svarbiausias tikslas buvęs parodyti raudonosios armijos motorizacijos srityje pažangą. Stipriausio išpūdzio žiūrovams padarę 600 šarvuotųjų įvairaus dydžio ir tipų. Toliau pro žiūrovų akis pradefiliavo kitos kariuomenės dalys, kaip sunkioji ir auksinė artilerija, šarvuotųjų rinktinės ir moderniška apginkluotas pionierių batalionas.

Galvosūkio 16 nr. sprendimas

„Karys“ — mūsų laikraštis.

Gerai išsprendė: 1) J. Gajauskas (K); 2) gr. F. Lilionis (KPM); 3) j. s. p. J. Davailis (ryš. b.); 4) J. Astrauskas (Vlk.); 5) eil. Č. Malinauskas (K. av.); 6) Alf. Šutinyš (K); 7) v. p. A. Šukys (7 p. p.); 8) J. Pupkevičius (K); 9) J. Girdauskas (A. Pn.); 10) eil. A. Sicila (2 p. p.); 11) G. Juškėnas (A); 12) J. Lebionka (Gd.); 13) Sisas (9 p. p.); 14) M. Bagdonavičius (1 gus. p.); 15) B. Jungmeisteris (K); 16) B. Morkeliūnas (A); 17) eil. V. Griauzdė (K. av.); 18) eil. J. Petrauskas (K. av.); 19) J. Segalsonas (K); 20) D. Gurvičius (K); 21) j. p. St. Bačianskas (KPM); 22) St. Drazdauskas (KL); 23) gr. V. Raila (ryš. b.); 24) virš. V. Lipeikis (5 p. p.); 25) v. p. V. Radavičius (ryš. b.); 26) V. Paliušis (K); 27) v. p. Gudžiūnas (KPM); 28) v. p. J. Preibys (KPM); 29) L. Briedis (VŠ); 30) v. p. M. Antaniškis.

Be to, galvosūkio Nr. 15 sprendimas įskaitytas Sisai ir J. Lebionkai.

Šiame rate trečiąją vietą laimėjo: 1) V. Paliušis iš Kauno, 2) ryšių bat. jaun. san. pusk. *Julius Davailis*, 3) karo policijos mokyklos vyr. pusk. *Gudžiūnas* ir 4) B. Morkeliūnas iš Alytaus.

„Kario“ Nr. 17 atitaisant klaidą tenka pabrėžti, kad ryšių bataliono grand. *Vytautas Raila* laimėjo ne II-ją, bet I-ją vietą.

Nuo galvosūkio Nr. 17 prasidėjo naujas ratas.

Galvosūkis 18 nr.

(vert. 1 tš.)

1) ●●—●—●●●●	1) Lietuvos miestelis
2) —●—●●	2) Nepilnas
3) ——●●●	3) Sporto įrankis
4) —●●—●●	4) Gramatikos ženklas
5) ●●●—●—●●●●●	5) Žygio apsauga
6) ——●●●	6) Paukštis
7) ——●●●●	7) Daiktas, kurį kiekvienas kar. turi
8) ——●●●●●●●●●●	8) Ginklas
9) ●●—●—	9) Lietuvos upė
10) —●	10) Gaida

Vieton taškų ir brūkšnelių pastatyti raides. Raidės, stovinčios brūkšnelių vietoje, reikš vienos dalies šetą.

J. s. p. J. Davailis

Kas turėtų pilną 1923 m. „Kario“ komplektą

ir sutiktų jį perleisti, prašome pranešti „Kario“ redakcijai nurodant perleidimo sąlygas.

3. Šančiai
Šančių liaudies
skaityklai 3 egz.

TĖVYNĖS SARGYBOJE

LAISVĖS KELIAIS

58 pusl.
Kaina 40 ct.

Kariams, šau-
liams ir moks-
leiviams 25 ct.

224 pusl.
Kaina 80 ct.

Kariams, šau-
liams ir moks-
leiviams 35 ct.

Gražios, naudingos, įdomios ir pigios knygos

Skubėkite jų įsigyti!

Galima jų pirkti:
Vyr. št. spaudos ir švietimo skyriuje
(Kaunas, Nepriklausomybės aikštė)
ir visose karių krautuvėse

Išsirašant paštu, dar reikia pridėti 5 ct.
pirmajam ir 20 ct. antrajam knygutei atsiųsti